

(Οι δοκιμασίες και οι αρρώστιες στη ζωή μας)

AYNARÖZ

RAHİP PAİSİÖS
(1924 – 1994)

Hayatımızdaki zorluklar ve hastalıklar

Hayatımızdaki zorluklar ve hastalıklar

“Bir kişinin, tatlı cennete gidebilmesi ve zorlukların pasaportunu elinde bulundurabilmesi için, burada çok acı yemesi lâzımdır”

KISA YAŞAM ÖYKÜSÜ

Merhum Rahip Paisios, asıl adı Arsenios Eznepidis olup, Kapadokya'nın Farasa köyünde, 25-07-1924'te dünyaya geldi. Mübadele ile Yunanistan'a geldi ve Konitsa'da büyüdü.

Çocukluk yıllarından beri münzevi bir hayat sürüyordu. Zevkli uğraşı, azizlerin hayatlarını incelemek ve aşırı derecede harika bir itina ile onların yaşamlarını taklit etmeğe çalışıyordu. Devamlı olarak ibadet yapar, aynı zamanda gururunu kırıyor ve sevgiyi geliştiriyordu. İsa Mesih'i bunda da taklit etmek için, marangozluğu öğrendi. İç savaş sırasında, üç buçuk yıllık askerliğinde, telsizci olarak görev yapıp orada da münzevi bir hayat sürdürdü. Askerî operasyonlar esnasında, kendisinin kabiliyetli, karakter sahibi, fedakâr ve yiğit olduğu görüldü. Askerliğiyle vatana olan borcunu yerine getirdikten sonra, küçüklüğünden beri özlediği münzevi bir hayat yaşamağa başladı. Münzevi hayata başlamazdan önce birtakım tecrübelerle sahipti. Münzevi hayatında ise Allah'ın, Meryem ananın ve Azizlerin teveccühü zirveye ulaştı. Aynaroz'daki Kutsal Manastır Stomiou Konitsis'te ve Sina'da münzevi hayat yaşadı. Yoklukta yaşadı. Kendisini büsbütün Allah'a adadı ve Allah da onu meydana çıkarıp bütün âleme verdi. Yanına koşan insanlara yol gösterdi, teselli etti, tedavi etti ve rahatlattı. Aziz ruhu, ilâhî sevgiyle artıp taşıyor ve kutsal siması da ilâhî ihsanı ışıltıyordu. Bütün gün insanların acılarını toplar ve ilâhî teselli dağıtıyordu.

Azap dolu acılardan sonra, ki kendisinin de ifade ettiği gibi, hayatı boyunca münzevi hayatta ettiği mücadelelerden de daha fazla kendisine faydalı oldular ve nihayet, 12-07-1994 tarihinde, Thessaloniki'nin Souroti kasabasındaki Agiu İoannu tu Theologu'nun kutsal dini inziva yerinde vefat etti. Oradaki Agiu Arseniu tu Kappadoku kilisesinin yanında defnedildi.

Duasını dileriz. Amin.

ÖN SÖZ

Merhum Rahip Paisios, Temmuz 1994'te vefat ettiğinde, ölümüyle geride manevi bir miras olarak öğretisini bırakıyordu. Sade bir keşiş, ilkokul seviyesindeki tahsiliyle, fakat zengin bir bilgelikle, yanındaki için kendisini boşaltmıştı. Öğretisi eğitime ve irşat değildi. İncil'i yaşam tarzı olarak görüyordu. Onun öğretisi hayatından doğuyor ve karakteristik özelliği de sevgisi idi. İncil'e göre "kendi"ne biçim vermişti. Bunun için de, önce siması öğretiyor, sonra da İncil sevgisi ve nurlu sözleri. İnsanları kabul esnasında, bütün özellikleriyle, kendisine güvenerek söyledikleri problemleri sabırla dinlemekle kalmayıp, kalplerinin içine dalarak, aziz sadeliği ve basiretiyle onların acılarını, rahatsızlıklarını ve problemlerini kendisine edinirdi. İşte o zaman da yavaş yavaş mucize gerçekleşiyordu. İnsanın değişikliği. «Diyordu ki, bir kişi başkasının acısına kalpten katıldığında Allah mucizeyi yapıyor».

Rahibin hayatı ve öğretisi hakkında yayınlanan ilk kitapların ilgiyle okunduğunu sevinçle gördük. Birçok insan, problemlerinin çözümünde, sıkıntılarının tesellisinde ve sorularında buldukları cevapları hayranlıkla karşıladılar. Özellikle de sevindiğimiz şey, kiliseden uzaklaşmış olan insanların iyi rahatsızlık edinip hayat tarzı değiştirdiklerindeydi. Çok kere, ilâhî yazarının, Megas Vasilios hakkındaki mısraları dudaklarımıza geliyorlardı. Ki onlar da: «Allah'ın kanunlarını uygulayarak yaşadı ve vefat etti. Yazılı vaazlar vasıtasıyla da aramızda bulunuyor ve yaşıyor». Aynı zamanda bir ihtiyacı hissettik. Rahibin sözlerini, huşu içerisinde, manastır cemiyetinde ilk günlerden beri yazıyorduk. Çünkü bunlar bize çok faydalıydılar. Bunları, İsa Mesih'in kardeşlerine sunmamız bizden ısrarla isteniyordu.

1.BÖLÜM

“Su ve ateş arasından geçtik...”¹

Zorlukların haçları

Rahibim, bana verdiğiniz o küçük haçı devamlı boynumda taşıyorum ve bana zorluklarda yardım ediyor.

-İşte, bizim haçlarımız böyle küçük haçlardır, boynumuza astığımız haçlar gibi ve hayatımızda bizi muhafaza ederler. Ne zannediyorsun sen, bizde büyük haç mı var? Sadece İsa Mesih'imizin çarmıhı çok ağırdı. Çünkü İsa Mesih'in, biz insanlara olan sevgisi yüzünden, kendisi için ilâhî kuvvetini kullanmak istemedi. Devamında da, tatlı tesellisi ve ilâhî yardımıyla, bütün insanların çarmıhlarını kaldırarak zorlukların acılarını hafifletiyor.

Güzel Allah, her insan için, dayanabileceği kadarıyla bir haç tedarik ediyor, çile çekmesi için değil, fakat haç vasıtasıyla Gökyüzüne çıkabilmesi için, çünkü aslında haç Gökyüzüne çıkmak için bir merdivendir. Zorlukların ve çilelerin acısından nasıl bir hazine tedarik ettiğimizi anlarsak, o zaman mırıldanmayacağız. Aksine, Allah'ın bize bahşettiği küçük haç için kendisine şükredeceğiz. Böylece hem bu dünyada hem de öteki dünyada, hem emekli maaşı hem de “kıdem tazminatı” alacağız. Orada, Gökyüzünde Allah bizim için tarlalar hazırlamıştır. Ancak, bir zorluktan bizi muaf tutmasını istediğimizde, bu tarlaları başkalarına veriyor ve böylece onları kaybediyoruz. Oysa, sabrettiğimizde, bize faiz bile verecektir.

Burada çile çeken bahtiyardır, çünkü, buradaki hayatta ne kadar çile çekiyorsa, ahret için o kadar yardım alıyor, çünkü günah ödüyor. Zorlukların haçları, “talanta = Eski Yunan para birimi”lardan ve Allah'ın bize verdiği yeteneklerden daha önemlidir. Bir değil, beş haçı olan insan, bahtiyar insandır. Bir zahmet veya bir feci ölüm, aynı zamanda temiz bir maaştır. Onun için, her sıkıntıda dememiz lâzım: «Allah'ım sana şükürler olsun, çünkü bu benim kurtuluşum için gerekliydi».

Zorluklar, insanların kendilerine gelmelerinde yardımcı olurlar

- Rahibim, benimkilerin sıkıntıları hakkında bilgiler ediniyorum. Onların sıkıntıları acaba bir gün gelip bitecekler mi?

¹ Mezmur 65, 12.

- Sabret rahibem, Allah'a karşı olan ümidini de yitirme sakın. Anladığım kadarıyla, senin yakınlarının geçirdikleri bu sıkıntılardan, Allah'ın seni sevdiğini ve onun için de bu sıkıntılara izin vermesiyle bütün ailenin manevi arınması içindir. Ailenizin rahatsızlıklarını sosyetik açıdan inceleyecek olursak, mutsuz olduğunuz görünür. Fakat, manevi açıdan inceleyecek olursak, o zaman mutlusunuz, ve burada mutlu sayılanlar, sizi ahrette kıskanacaklar. Bu yolla senin ebeveynin denenişiyor, asil yolu ve manevi yolu bilmiyorlar veya anlamıyorlar ki. Yine de, evinin rahatsızlıklarında bir dinsel sır saklıdır ve hatta bazı başka evlerde de. Hani bu kadar da ibadet yapıldığı halde! «Günahlarını kim biliyor?»². Allah yardım etsin ve bu zorluklara son versin.

- Rahibim, insanların başka yolla kendilerine gelmeleri mümkün değil de ille de zorluklarla mı oluyor?

- Bir zorluğun başa gelmesinden önce, Allah başka yola baş vurdu.

Fakat onu anlamadıkları için bu zorluğun gelmesine izin verdi.

Görüyorsunuz ki, bir çocuk da huysuz olduğunda, babası onu önce yumuşaklıkla terbiye etmek ister. Onun isteklerini yerine getirip hatırını yapar. Fakat bu çocuk değişmiyorsa, uslanması için, ona karşı olan tavrını sertleştirir. Allah da bazen, bir kişi eğer iyilikle kendine gelmezse, o zaman ona bir zorluk, bir rahatsızlık verir. Eğer biraz ağrı, hastalık vb. olmasaydı, o zaman insanlar canavar olurlardı ve Allah'a asla yaklaşmayacaklardı.

Bu hayat yalancı ve de kısa olup yılları azdır. Çok şükür ki azdır. Böylece acılar çabuk geçip acı ilâç gibi ruhlarımızı tedavi edeceklerdir. Görüyorsun ki, zavallı hastalar acı çekiyorlar, buna rağmen, hastaların iyi olması için kendilerine acı ilâç verirler. Çünkü acı ilâçla iyi olacaklar, tatlı ilâçla değil. Demek istiyorum ki, sağlık da acıdan, ruhun kurtuluşu da acıdan çıkıyor.

İsa Mesih bizi ağrıdan sonra ziyaret ediyor

O insan ki, zorluklar çekmemiş, acı çekmek istemeyen, sıkıntı çekmek istemeyen, kendisini üzmelerini istemeyen, amma iyi hayat sürmek isteyen kişi gerçeklerin dışındadır. Mezmur yazarı diyor ki: «Ateş ve su arasından geçtik, ve sonunda bizi dinlenme yerine çıkardın»³

Görüyorsun ki, hem Meryem anamız acı çekti hem de Azizlerimiz acı çektiler. Bu sebepten dolayı, aynı yolu takip ettiğimiz için, bizim de acı çekmemiz gerekir. Aradaki fark, bizim buradaki hayatta biraz sıkıntı olduğunda, hesaplar ödüyor ve kurtuluyoruz. Ancak, İsa Mesih de acı ile

² Bak, Mezmur, 35,7.

³ Bak, Mezmur, 65,12.

dünyaya geldi. Gökyüzünden indi. Ete kemiğe büründü, acı ve sıkıntı çekti ve çarmıha gerildi. Ve şimdi de Hıristiyan, İsa Mesih'in ziyaretini bu şekil anlıyor, acıyla.

Acı-ağrı insanı ziyaret ettiği zaman, o vakit İsa Mesih insanı ziyaret ediyor. Oysa, insan herhangi bir sıkıntı geçirmediği zaman, bu, Allah'tan sanki bir terk gibidir. Ne ödüyor ne de biriktiriyor. İsa Mesih sevgisi için herhangi bir sıkıntı çekmek istemeyen bir insan için konuşuyorum tabî. Sana diyor ki: «Sağlığım yerinde, iştahım var, yiyorum, pekâlâ geçiniyorum, sakın...», ve bir «Allah'a şükürler olsun» demiyor. En azından, Allah'ın bu nimetlerini tanıyorsa bari, o zaman mesele bir bakıma hallediliyor. «Dese ki, ben bunlara lâayık değilim ama, zayıf olduğum için Allah banım ihtiyaçlarımı karşılıyor». Aziz Amvrosios'un⁴ hayatında şunlardan söz ediliyor: Aziz, arkadaşlarıyla birlikte bir zenginin evinde misafir edildi. Anlatılamaz derecedeki zenginlikleri görünce, ona, hayatında herhangi bir üzüntü çekip çekmediğini sordu. O da: «Hayır, asla, diye cevap verdi. Zenginliklerim devamlı çoğalıyorlar, tarlalarımın verimi artıyor, ne ağrım var ve ne de hastalık gördüm». O zaman Aziz gözlerinden yaşlar çıkardı ve arkadaşlarına şunu dedi: «Arabaları hazırlayın, şuradan çabuk kaçıp gidelim, çünkü bunu Allah ziyaret etmemiş!». Yola da çıkar çıkmaz, zenginin evi yerin içine battı. Hayattaki onun bu güzel yaşamı, Allah'ın terki idi⁵.

«Allah derdi sevdiği kuluna vermiş»⁶

- Rahibim, bugün insanlar neden bu kadar acı çekiyorlar?

- Allah'ın sevgisinden! Sen rahibe gibi sabahleyin kalkıp kanonas ibadetini yapıyorsun, düğümlü ip tespihi, tövbe ve benzeri şeyler yapıyorsun. Sosyetik olanlar için çektikleri zahmetler kanonas ibadetidir ve böylece bunlarla arınıyorlar. Onlara, sosyetik iyi hayat yaşamaktan daha çok iyilik yapıyorlar, o sosyetik hayat, onların Allah'a yaklaşımlarına yardım etmiyor ve ne de ahret maaşı biriktirmelerine imkân sağlıyor. Onun için, onları Allah'tan birer hediye gibi kabul etmeleri gerekiyor.

Güzel Allah, zorluklarla iyi bir babanın çocuklarını terbiye etmesi gibi eğitiyor, sevgiden ötürü, ilâhî lütfundan dolayı, kötülük için değil, ne de sosyetik ve hukukî adaletten. Çünkü yanına dönmelerini istiyor. Onlar, Allah'ın egemenliğini miras olarak almalarını sağlamak için, yaratıklarını

⁴ Onun anısı 7 Aralıkta kutlanıyor.

⁵ Bak, O Megas Sinaksaristis tis Orthodoxsu Eklisias, Maththeo Langi yayını, cilt 12, Atina 1980, sayfa 243-244.

⁶ Paragraf, 3,12.

kurtarmak istiyor. İnsanın mücadele etmesi için Allah o acılara izin veriyor. Acı çekme sabrının imtihanını vermek için ve mücadele etmek için, ki şeytan ona şunu diyemesin diye: «Bu çabalamadı, bunu nasıl ödüllendiriyorsun veya nasıl kurtarıyorsun?». Allah'ı bu hayat ilgilendirmiyor, ancak öteki hayat onu ilgilendiriyor. Önce bize öteki hayat için özen gösteriyor ve sonra da bu hayat için.

- Fakat Rahibim, neden Allah bazı insanlara bir sürü sıkıntı veriyor da bazılarına hiç vermiyor?

- Kitabı Mukaddes ne diyor? «Allah derdi sevdiği kuluna verirmiş»⁷. Diyelim ki bir babanın sekiz çocuğu olsun. Bunlardan beşi, evde, babanın yanında kalıyorlar. Üçü ise uzağa kaçıp babayı hiç düşünmüyorlar. Yanında kalanlardan biri, bir yaramazlık yaparsa, onun kulağını çeker ve küçük bir tokatçık da atar ona. Ha, eğer bunlar usluysalar, onları okşar ve de onlara bir çikolata da verir. Oysa, uzakta olanlara ne okşama ne de tokat var. Allah da böyle yapıyor. Yanında bulunan insanlardan keyifli olanlardan biri biraz hata yapacak olursa, o zaman ona hafif bir tokatçık indirip günahını öder. Eğer daha çok tokat indirirse, o zaman da hayır biriktirir. Uzağındakilere ise uzun yıllar veriyor, ta ki pişman olsunlar diye. Onun içindir ki, sosyetik hayat yaşayan insanlardan ciddî günahlar yaptıklarına şahit oluyoruz. Buna rağmen, bunların çok malı oluyor ve uzun ömür de yaşıyorlar. Hem de hiçbir sıkıntı geçirmeden. Bu da Allah'ın isteği doğrultusunda oluyor, ta ki bunlar pişman olurlar diye. Eğer bunlar pişman olmazlarsa, ahrette sorgusuz sualsiz olacaklar.

İnsanların zorlukları için Allah'ın acısı

İnsanların ne kadar ıstırapı var! Ne kadar sorun! Ve onlar yanıma gelip, ayakça bir iki dakikada bana söylüyorlar, ta ki biraz teselli bulsunlar diye. Acı çekmiş bir anne bana diyordu ki: «Rahibim, öyle anlar geliyorlar ki sanki daha fazla dayanamıyorum gibi. O zaman da diyorum: “İsa Mesih'im biraz bir ara ver, sonra yine sıkıntılar başlasınlar”». İnsanların ne kadar da ibadete ihtiyaçları var. Ama her zorluk da Allah'tan bir hediyedir, ahret için bir rütbedir. Ahret için olan mükâfat ümidim bana sevinç, teselli ve cesaret veriyor. Böylece de birçok insanların geçirdikleri acıya katlanabiliyorum.

Allah'ımız Baal (eskiden Finikelilerin tanrısı) değildir. O sevgi Allah'ıdır. O, çocuklarının zahmet çektiklerini gören bir Babadır. Ki onlar, çeşitli şekilde günaha çağrılarla karşı karşıya kalıyorlar. Bunun yanında zorluklarla da karşılaşılıyorlar. Ama o Allah bize ahrette bunların karşılığında mükâfat verecektir. Yeter ki biz, küçük zorlukların işkencesinde, veya daha doğrusu, nimetinde sabredelim.

⁷ Aynı önceki gibi

- Rahibim, bazıları diyorlar ki: «Allah'ın izin verdiği bu, katı değil midir? Allah acı çekmiyor mu?».

- Allah'ın acısı, insanların hastalıklardan, cinlerden - şeytanlardan, barbarlardan vb. şeylerden dolayı çile çektikleri anda, aynı zamanda da hazırladığı ahret mükâfatı yüzünden Allah seviniyor da. Yani Allah, çile çeken insanın ahrette alacağı mükâfatı göz önünde bulundurduğunda, ve de o insanı ahrette ne beklediğini bilen biri olarak, ona sıkıntılara ve acılara «dayanma» gücü verir. Herodes'in bu kadar cinayet işlemesine izin verdi⁸. On dört bin bebek boğazladı ve küçük çocuklarının boğazlanmasına, askerlerine izin vermeyen kaç tane de ebeveyn. Onları da öldürüyorlardı! Barbar askerler, büyüklerine daha şirin görünmek için, küçük bebekleri parça parça yapıyorlardı. Küçük çocuklar, ne kadar daha çok işkenceye maruz kalıyorlarsa, Allah o kadar daha fazla ıstırap çekiyordu. Amma, bir de bunlar ahrette alacakları o çok yüksek şeref için seviniyordu. Bu küçük melâikecikler için seviniyordu. Ki bunlar melek azap taburunu oluşturacaklar. Çile çekmiş olan melekler.

Üzüntülerde Allah gerçek teselliyi verir

Allah çocuklarının çektikleri sıkıntıları yakından görüyor ve onlara iyi bir Baba gibi teselli veriyor. Ne zannediyorsun, küçük çocuğunun sıkıntı çekmesini görmek mi ister? Bütün bu sıkıntılarını, ağlamalarını göz önüne alır ve sonra da öder. Sıkıntılarda sadece Allah gerçek teselliyi verir. Bunun içindir ki, geçirdiği zorluklardan ötürü Allah'tan merhamet istemesi için, gerçek hayata inanmayan bir insan, Allah'a inanmayan bir kişi, hep çaresizdir ve onun hayatının önemi yoktur. Her zaman yardımsız kalıyor, bu hayatta tesellisiz ve çile çekmiş biri olarak. Ancak, ruhunu da ebedî olarak mahkûm ediyor.

Allah'a yakın insanlar ise, bütün zorlukları İsa Mesih'in yanında olarak göğüsledikleri için, onların kendi kederleri yoktur. Diğerlerinin birçok acılarını topluyorlar, fakat buna paralel olarak da Allah'ın sevgisini de kazanıyorlar. Ben: «Meryem ana, beni insanî korumaya bırakma», ilâhîsini okurken, bazen de «sana yalvaranın duasını kabul et»'te duruyorum. Hani benim kederim yok. Ben nasıl diyeyim? «Ben üzgün ve bitkinim». Ben yalan mı söyleyeyim? Ruhani mücadelede keder yoktur. Çünkü bir insan kendisine gereken tavrı takındığında, manevi olarak her şey değişir. Bir insan, elemelerinin acılarını tatlı İsa Mesih'e değdirecek olursa, onun acıları ve zehirleri bal olur.

⁸ Bak, Mattheos, 2,16.

Bir kişi, Allah'ın gizli işleme yöntemini ve de ruhun manevi sırlarını anlayacak olursa, başına gelenlere karşı can sıkıntısı sone erer, çünkü ruhunun sağlığı için gerekli olan acı ilâçları Allah verdiği için sevinir. Her Şeyin, ibadetin sonuçları olduğuna inanır. Çünkü Allah'tan devamlı onun ruhunun aklanmasını diler. Fakat, insanlar, zorlukları eğer sosyetik bir tavırla karşıarlarsa, o zaman onlar eziyet çekerler. O Allah ki hepimizi takip ediyor, yleyse kişi kayıtsız Şartsız ona teslim olması gerekir. Başka türlü, ıstıraptır. Her Şeyin kendi istediği gibi olmasını ister, fakat bu, istediği olmuyor ve böylece hiç dinlenemiyor.

Bir kişi, ister tok ister a olsun, ister onu vsnler ister ona haksızlık yapsınlar, kendisinin sevinip bütün bu olanları alçakgönüllülükle ve sabırla karşılaması gerekir. O zaman Allah ona devamlı olarak nimet verecek, ta ki ruhu öyle bir ana gelene kadar ki, artık Allah'ın iyiliğine dayanamayacak ve de sığmayacak. Manevi yönden ilerledikçe, Allah'ın sevgisini o derece artmış olarak görecek ve O'nun sevgisinden dolayı eriyecek.

Allah'ın rızası dahilindeki iğvalar ve üzüntüler

Bazen, başımıza gelen zorluklar, bize manen yardımcı oluyorlar ve ruhumuzun hastalığı için Allah'ın bize verdiği bir antibiyotiktir. İnsan yumuşak bir tokat yiyor ve yüreği yumuşuyor. Tabi ki Allah hepimizin ne durumda olduğumuzu bilir. Fakat biz bunu bilmediğimiz için, bizim test edilmemize izin veriyor, kendimizi tanımak için ve içimizde saklı olan ihtirasları bulmak için. Böylece Kıyamet gününde mantık dışı isteklerde bulunamayız. Çünkü bizi olduğumuz gibi de alıp cennetine koyacak olsaydı, biz orada da problem ıkaracaktık. Onun içindir ki, zntlerle, tozumuzun alınması, ruhumuzun gururunun kırılması ve arınması için, Allah, Şeytanın burada bize iğva vermesine izin veriyor. Ki bu da bizi sevimli kılıyor.

Gerçek sevinç, İsa Mesih'in, bizi kurtarması için tattığı o acıyı, İsa Mesih sevgisiyle tatmaktan doğar. Hıristiyan bir kişi, kendisinin buna hiçbir neden vermeksizin, başına gelen herhangi bir zorluğa özellikle sevinmesi gerekir.

Bazen Allah'a diyoruz ki: «Allah'ım, ne yapacağını bilmiyorum, beni insan yapmak için, kendimi sana kayıtsız Şartsız teslim ediyorum». Böylece, Allah sadece beni insan değil, üstün insan yapıyor ve Şeytanın beni gelip rahatsız etmesine ve beni zorluğa sokmasına izin veriyor. Şimdi, kanserle onun entrikalarını görüyor ve gülüyorum. Hey Şeytan hey! Allah, Şeytanın insanı rahatsız etmesine ve denenmesine izin verdiği zaman, insanı nasıl bir sabunla yıkadığını siz biliyor musunuz?

Kötülüğünün köpüğüyle. Güzel ... sabunu var! Devenin, kızdığı zaman ağzından köpük çıkarması gibi, bu durumlarda da şeytan öyle yapıyor. Sonra da insanı ovuyor, lekelerin çıkması ve arınması için değil, kötülükten dolayı. Allah da, şeytanın insanı ovmasına izin veriyor. Ta ki lekeleri çıkıp temizlenene kadar. Eğer, elbiseleri çitilediğimiz gibi çitilemesine izin verseydi, onu yırtacaktı.

- Rahibim, hayatımızda meydana gelen çeşitli iğva olaylarında, Allah'ın isteği olduğunu söyleyebilir miyiz?

- Hayır, Allah'ın isteğini iğva olaylarıyla ve iğvanın getirdikleriyle karıştırmamak gerekir. Allah, şeytanın, insanı bir noktaya kadar onu serbestçe rahatsız etmesine izin verir. İnsanı da iyiliği veya da kötülüğü yapmasına izin verir. Ancak, insanın yapacağı kötülük için Allah suçlu değildir. Örneğin, Yahuda da İsa Mesih'in öğrencisiydi. İspiyoncu oluşunun Allah'ın arzusu olduğunu söyleyebilir miyiz? Hayır, Yahuda'nın kendisi, şeytanın içine girmesine izin verdi. Birileri, bir rahibe dedi: «Peder, Yahuda için bir Teslis duası yap». Yani, sanki: «Sen, İsa Mesih, sen haksızsın, Yahuda'nın seni ele vermesi senin arzundu, onun için de şimdi ona yardım et».

Bazı dindarların zorluklarla karşı karşıya kalarak imtihan olmalarına Allah'ın izin vermesi, sayılı durumlardır. Bu da, herhangi bir kişinin kötü hayat sürdürdüğünün farkına varması ve de tövbe etmesi içindir. Bu insanların çift maaşları vardır. Yani Allah, bazı insanlara, çektikleri sıkıntılardan ötürü burada günah ödemesine olanak sağlıyor. Buna paralel olarak da mantıksızca sitem diyor, suçları olmadığı halde sıkıntı çeken ama mırıldanmayan insanların sabırlarından faydalanmak isterler. Diyelim ki, çok iyi ve dindar bir aile başkanı, evinde ailesiyle birlikte bulunduğu sırada bir deprem oluyor ve binası çöküp bütün aile fertlerini bastırıp, şiddetli bir sıkıntıdan sonra ailenin bütünü ölüyor. Bunun meydana gelmesine Allah niye izin verdi? Diğer suçlu olup da cezalandırılanların mırıldanmaması için.

Bunun içindir ki, fazilet sahibi ve Allah'ın yanında olanlar, çektikleri sıkıntıları düşündüklerinde, kendi küçük zorlukları için canlarını sıkımsızlar. Görüyorlar ki, hayatlarında hata yaptıkları halde, buna rağmen, adil olanlardan daha az sıkıntı çekiyorlar. Onun içindir ki, güzel soyguncu⁹ gibi diyorlar: « Bunlar hiçbir şey yapmadıkları halde bu kadar çile çektiler, bizim başımıza ne gelecek?». Ne yazık ki, bazıları İsa Mesih'in¹⁰ solunda çarmıha gerilen soyguncuya benziyor ve diyorlar: «Ellerinde haçla beraber gidiyorlardı, ve bak başlarına ne geldi!».

⁹ Bak, Lukas, 23,39.

¹⁰ Aynı önceki gibi

Öyle durumlar da vardır ki - bunlar çok seyrekler - kendilerine çelenk takmak için, bazı çok seçkin mücahitleri Allah sevdiği için, onların büyük zorluklara maruz kalmasına izin veriyor. Bunlar İsa Mesih'in taklitçisidirler. Görüyorsunuz, Azize Singlitiki, nasihatleriyle birçok cana manen yardım ettiği için, şeytan gidip onu bu işte engellemek istedi. Hastalığından dolayı üç buçuk yıl dilsiz kaldı¹¹.

Bazen de, bir gerçek İsa Mesih taklitçisi, hemcinslerinin günahlarının affını ve O'nun adil gazabından onları muaf tutması için, suçlu olmadığı halde, kendisinin cezalandırılmasını Allah'tan bir lütuf olarak ister. Bu kişinin, Allah'la çok büyük bir ilişkisi var, O'nun evlâdının bu asil sevgisi, Allah'ı da duygulandırıyor. Diğerlerinin hatalarını bağışlama lütfundan başka, ısrarlı arzusu üzerine, onun bir de azap dolu bir sonuna izin veriyor. Ancak, aynı zamanda da, ona daha büyük şöhretli, cennette en güzel bir ağa sarayı hazırlıyor. Çünkü, birçok insan, görünüşteki değerlendirmeleriyle ona haksızlık ettiler. Onlar sandılar ki, Allah onu kendi günahları için ona ceza verdi.

Allah sevgisi için nankörlük

- Rahibim, zorluklar her zaman mı insanlara faydalı oluyorlar?

- Kişi, zorlukları nasıl karşılayacağına bağlı. İyi psikolojik durumda olmayanlar, bazı zorluklar karşısında Allah'a küfür ederler. «Diyorlar ki: Neden bu benim başıma gelsin? Bak işte, diğerinde şu kadar iyi şeyler var. Allah mı bu?». «Tövbe» demiyorlar, ama çile çekiyorlar. Oysa, dürüst olanlar diyorlar: « Allah'a şükürler olsun! Bu zorluk beni Allah'ın yanına getirdi. Allah bunu benim iyiliğim için yaptı». Ve önceleri belki kiliseye hiç basmazlardı, sonra ise kiliseye gidip ibadet yapmaya, günah çıkarmaya ve komünyon almaya başlarlar. Çok defa da, çok sert olanları, bazen bir çeşit zorlukla öyle bir dürüstlüğe getiriyor ki, kendileri büyük bir dönüş yaparak, yaptıklarının acısını çekerek kefaret öderler.

- Rahibim, her şey iyi gittiğinde, «Allah'ım sana şükürler olsun» mu demek lâzım?

- Ama, iyi bir zamanda «Allah'ım sana şükürler olsun» demezsek, üzüntülerde nasıl diyeceğiz? Sen ki üzüntülerde söylüyorsun da sevincinde söylemek istemez misin? Fakat, biri eğer nankör ise, Allah'ın sevgisini bilemez. Nankörlük büyük günahdır. Benim için cehennemlik bir günahdır. Nankör olan hiçbir şeyle memnun olmuyor. Her şey için mırıldanıyor, her şey onun gözünde suçludur. Memleketim olan Farasa'da, pekmezi çok kullanıyorlardı. Bir akşam, kızın biri pekmez istediği için ağlıyordu. Annesi - ne yapsın - gidip komşudan istedi. Bu,

¹¹ Bak, O Megas Sinaksaristis tis Orthodoxu Eklisias, cilt 1, sayfa 145-148.

pekmezi alır almaz, yine ağlamaya başladı. Ayaklarıyla yere vurup bağıırıyordu: «Anne, yoğurt da istiyorum». Annesi de: «Evlâdım, bu saatte yoğurdu ben nerede bulayım?». «Hayır, ben yoğurt istiyorum». Zavallı, bir komşu kadına yoğurt istemeğe mecbur kaldı ve gidip ona yoğurt da getirdi. Kız, yoğurdu alıp yine ağlamağa başladı. «Şimdi ne için ağlıyorsun?» diyerek annesi ona sordu. «Anne, onları karışık istiyorum». Annesi alıp onları karıştırıyor. Kız yine ağlamağa başladı. «Anne böyle onları yiyemiyorum. Onları ayırmak istiyorum!». O zaman da annesi, kızını bir güzel dövdü ve ... yoğurt ile pekmez birbirinden bir ayrıldı!

Demek istiyorum ki, birçok insan böyle yapıyor ve sonra da Allah'ın terbiye edici cezası geliyor. En azından Allah'ın bize verdiği nimetlere karşı gece gündüz şükredip yaptığımız nankörlüğü bilmemiz gerekir. Böylece, korkak şeytanın peşine takılıp o da çetelerini toplayacak ve oradan toz olacak, çünkü onun zayıf noktasını bulmuş olacağız.

Kendi zorluğumuzu diğerrinin daha büyük zorluğuyla karşılaştıralım

Her zorluğumuz için en iyi ilâç, diğerr insanlarımızın daha büyük zorluğudur. Yeter ki, bunu, bizim zorluğumuzla karşılaştıralım. Ki bunu da, Allah'ın bize olan sevgisinden dolayı, çok daha küçük bir belâyla karşı karşıya bıraktığını, aradaki büyük farktan anlayacağız. O zaman, Allah'a şükredeceğiz. Bizden daha fazla çile çeken için biz de üzüleceğiz ve ona da Allah yardım etmesi için yürekten dua edeceğiz. Örneğin, bir ayağımı mı kestiler? «Allah'ım sana şükürler olsun, demem gerek. Çünkü en azından bari bir ayağım var. Diğerrinin iki ayağını da kestiler». Bir de, bir kütük gibi, kolsuz ve ayaksız da kalsam, yine demem gerek: «Allah'ım sana şükürler olsun, şu kadar sene ben yürüyordum, oysa diğerrleri sakat olarak dünyaya geldiler».

Ben, bir aile reisinin on bir sene boyunca kanama yaptığını duyunca, dedim ki: «Ben ne yapıyorum. O sosyetik insan ve on bir sene boyunca kanama yapsın. Çocukları var, sabahleyin kalkıp işe gitmesi gerek, oysa ben daha yedi sene bile kanama ile yaşamadım»¹². Diğerrinin bu derece zahmet ve acı çektiğini düşünecek olursam, kendimi haklı gösteremem. Fakat, eğer benim çile çektiğimi ve diğerrlerinin keyfi yerinde olduğunu düşünecek olursam, ki ben gece her yarım saatte bir kalkmam gerekir, çünkü benim, bağırsağımın bir problemim var ve uyuyamıyorum, oysa diğerrleri sakın sakın uyuyorlar, o zaman eğer sızlarsam, kendimi haklı

¹² Rahip, 1988'den beri bağırsak kanamsıyla yaşıyordu.

gösteririm. Sen rahibe, ne zamandan beri zona hastalığıyla yaşıyorsun?¹³

- Sekiz aydır, rahibim.

- Görüyor musun? Allah, bazılarını iki ay, bazılarını on ay ve bazılarını da on beş ay bırakıyor. Anlıyorum, acı büyüktür. Bazıları ümitsizliğe bile kapılıyorlar. Bir sosyetik kişi, ki onun bir veya iki ay zona hastalığına tutulmuşluğu varsa, o, ağrısından dolayı umutsuzluğa kapılır. Ancak, Allah'a yakın bir kişinin bir seneden beri aynı hastalığa müptela olduğunu ve sabredip sızlamadığını duyunca, işte o zaman derhal teselli buluyor. «Yahu, diyor, bende iki aydır var ve umutsuzluğa kapıldım. Diğer zavallıda bir seneden beri var hiç de konuşmuyor!». Böylece hiç bir nasihat almadan yardım almış oluyor!

İnsanların bize verdikleri üzüntüler

- Rahibim, bir kişi, insanların ona verdikleri üzüntülere ve haksızlıklara karşı Allah'ın istediği şekilde sabrederse, bu sabrı, onu ihtiraslardan temizliyor mu?

- Temizliyor da ne demek! Onu parlatıyor bile! Yahu, bundan daha üstünü var mı? Böylece günah ödemiş olur. Görüyorsunuz, bir caniyi dövüyorlar, onu hapishaneye kapıyorlar, orada küçük kanonas ibadetini yapar ve samimiyetle pişman olursa, o zaman ebedî hapishaneden kendini kurtarmış olur. Ebedî bir hesabını bu yolla ödemiş olması küçük bir şey midir?

Her üzüntüye karşı sevinçle sabretmelisiniz. İnsanların bize verdikleri üzüntüler, bizi sevenlerin tümünün verdiği şuruplardan daha tatlıdır. Görüyorsun, İsa Mesih, mutlu sayma sözlerinde: «Sizi övdükleri zaman mutlu olun», demiyor, fakat, «sizi aşağıladıkları zaman mutlu olun»¹⁴ diyor, ve dahi onlar «yalan söyleyerek de olsalar». Aşağılama ve suçlamalarda haklı değillerken, o zaman kişi hayır biriktiriyor. Oysa, haklı olduklarında, ödüyor. Bunun içindir ki, bizi rahatsız edene karşı hiç sızlanmadan sadece sabretmek değil, kendisine minnet bile duymalıyız. Çünkü böylece o, bizim, sevgide, nefsinin gururunu kırmada ve sabırda mücadele etmemize fırsat veriyor.

Tabii ki iftiracılar çeteleriyle işbirliği halinde çalışıyorlar. Fakat şiddetli rüzgâr ekseriya, derin kökleri olmayan ağaçları kırıp kökünden söküyor. Oysa derin köklere sahip olan ağaçlara, köklerinin daha da derine girmelerine yardımcı oluyor.

¹³ Zona: Bulaşıcı bir hastalık olup, hastanın yaşına göre, vücutta çeşitli komplikasyonlar ve dayanılmaz ağrılar yapar.

¹⁴ Mattheos, 5,11.

Biz, aleyhimizde kötü konuşanların tümü için dua etmeliyiz. Allah'tan da onlara nedamet, nurlanma ve sağlık vermesini istemeliyiz. Onlar için de içimizde asla en küçük bir kin bulundurmamalıyız. İğvadan sadece edindiğimiz deneyimi tutmalıyız. Bütün zehirleri atmamızdır. Bir de Osios Efrem'in sözlerini hatırımızda tutmalıyız: «Sana birileri iftira eder ve sonra da vicdanın temiz olduğu meydana çıkarsa, gururlanma, bitkin duruma düşmemek için, seni insanların iftiralarından koruyan Allah'a alçakgönüllülükle hizmet etmeğe devam et»¹⁵

2.BÖLÜM

Hastalık

Hastalıklar insanlara yardım ederler

- Rahibim, «güzel cennet» ne demektir?

- Güle güle cennete git.

- Rahibim, «güzel cennete git» anlamı çıkıyor mu?

- Kötü cennet için konuştuklarını sen hiç duydun mu? Yine de, bir kişinin güzel cennete gidebilmesi için, burada birçok acı yemesi gerek, ta ki zorlukların pasaportunu elinde buldursun diye. Hastanelerde ne oluyor! Ne dramlar! İnsanların ne acısı var! Kaç tane anne, bîçareler, ameliyat oluyorlar, kendi çocuklarını düşünüyor ve bütün ailenin heyecanını taşıyorlar. Kaç tane aile resinin kanseri vardır. Bunlar ışın tedavisi yapıyor ve ne dertleri var! İşleyemiyorlar, kiralari ödemeleri gerekir, bir sürü de harcamaları varken. Burada diğerlerinin sağlığı yerinde olduğu halde yine de işin içinden çıkamıyorlar. Bir de sağlığı olmayanın işlemesi için kendisini zorlaması, ta ki - az da olsa - işin içinden çıkmayı başarabilmesi için. İnsanların sorunları beni çok meşgul etmiştir. Her gün neler işitiyorum ki! Devamlı olarak çile, zorluklar!... Bütün gün ağız acı ve akşam da aç olarak biraz dinlenmem için yatıyorum. Çok bedensel yorgunluk hissediyorum, fakat bir de iç dinlenme de.

- Rahibim, hastalık her zaman mı faydalıdır?

- Evet, her zaman çok faydalıdır. Hastalıklar, erdemli olmayan insanların «kefarete ödemelerine»¹⁶ yardımcı olurlar. Sağlık, büyük şey. Ama hastalığın da verdiği güzellik. Bunu sağlık veremez. Manevî güzellik. Çok büyük hayırdır, çok büyük hayır. İnsanı günahattan kurtarıyor

¹⁵ Osios Efrem tu Siru, Eserler, cilt A, yayın, «To Perivoli tis Panagias».Thessaloniki, 1988, sayfa 253.

¹⁶ «kefarete ödeme» kavramı, Ortodoks teolojisinde, batı teolojisindeki hukukî karaktere sahip değildir. Fakat, Allah'ın insan sevgisi temelindeki terbiyeyi ifade eder. Ki bu da günah işlemiş olan insanın kurtuluşu içindir.

ve bazen ona maaş da temin ediyor. İnsanın ruhu altın gibidir ve hastalık da ateş gibi olup onu temizliyor. Görüyorsun, İsa Mesih de Havari Pavlos'a: «Kuvvetim, zayıflığın olduğu yerde tam olarak tecelli ediyor»¹⁷. Kişi ne kadar bir hastalıktan dolayı sıkıntı çekerse, o kişi o derece arınıyor ve azizleşiyor. Yeter ki sabretsin ve onu sevinçle karşılasın.

Bazı hastalıklar sadece biraz sabır isterler. Allah, insandan bazı kusurları kaldırmaları ve de insana biraz da maaş alması için, bunlara izin veriyor. Çünkü bedensel hastalık, manevî hastalığın tedavisinde yardımcı oluyor. Getirdiği gurur kırma olayıyla onu yok ediyor. Allah, her şeyi, iyi için değerlendiriyor. Neye izin veriyorsa, bizim manevî çıkarımız içindir. Her birimizin neye muhtaç olduğunu bilir ve bize bir hastalık verir, bu da, ya mükâfat için ya da günah ödemek içindir.

Hastalıktan semavî maaş

- Annen ne yapıyor?
- İyi değil, Rahibim. Ara sıra ateşi yükseliyor ve o zaman da kendini kaybediyor. Derisi yaralarla doluyor ve geceleri de acı çekiyor.
- Biliyor musun? Bunlar şahittirler. Tam şahit değillerse de, yarımdırlar.
- Rahibim, onun bütün hayatı bir sıkıntı idi.
- Öyleyse onun maaşı çift olacaktır. Ne kadar da alacağı var! Cenneti garantilemiştir. İsa Mesih, bir kişinin ağır bir hastalığa katlandığını görünce, onu ona veriyor, böylece, yer yüzündeki bu hayatta çekeceği az zahmetle, ahretteki ebedî hayatta çok mükâfat kazanacaktır. Burada zahmet çekiyor. Ancak ahrette mükâfatlandırılacaktır. Çünkü orada cennet ve mükâfat var.

Bugün, senelerce hemodiyalize giden bir böbrek hastası bana şöyle dedi: «Dede, lütfen elime istavroz çıkarınız. Damarlarım hep yara ve hemodiyaliz yapamıyorum». «Kendisine dedim, bu yaralar, ahrette, bu dünyanın elmaslarından da daha değerli elmas olacaklardır. Kaç senedir hemodiyaliz yapıyorsun?». «On iki» diyor bana. Kendisine dedim: «Yani sen bir “kıdem tazminatı” ve bir de azaltılmış emekli maaşını hak etmişsin». Sonra da bana diğer elindeki yarayı göstererek dedi ki: «Dede, bu yara kapanmıyor, kemik görünüyor». «Evet ama, oradan içeri Gökyüzü görünüyor, diye kendisine cevap verdim. Haydi, iyi sabırlar. Ağrının unutulması için, İsa Mesih'in sana olan sevgisinin artması yönünde dua ediyorum. Tabii ki başka dua da var, o da ağrıların yok olmaları içindir. Ancak o zaman, kabarık maaş da yok oluyor. O halde, önceki dua daha iyidir». Bîçare teselli buldu.

¹⁷ B' Korinthoslulara, 12,9.

Beden denendiği-zorlandığı zaman, o vakit ruh azizleşiyor. Hastalıkla bedenimiz acı çekiyor. Bu, topraktan yapılmış olan evimiz. Ama böylece, onun aile reisi olan ruhumuz, ebedî olarak, İsa Mesih'in Gökyüzünde hazırladığı saraycıkta sevincinden uçacaktır. Bu manevi mantıkla, bedenimdeki arızalarımın dolaylı seviniyor ve gurur duyuyorum. Oysa sosyetik kişiler için bu mantık dışıdır. Düşünmediğim tek şey, Gökyüzündeki alacağım mükâfattır. Allah'a karşı olan nankörlüğümü ödediğimin farkındayım. Çünkü, O'nun büyük hediyelerine ve hayırlarına karşılık verememişimdir. Hayatımda her şey eğlencedir, keşiflik de, geçirdiğim hastalıklar da. Allah bana hep hayırseverlik ve hep de tasarruf. Ancak dua edin, beni bu dünyada bunlarla ödemesin, çünkü o zaman vay halime! İsa Mesih'in sevgisi için biraz daha çile çekmeme izin verseydi bana büyük bir şeref olacaktı. Yeter ki beni güçlendirmiş olsun ve maaş da istemem.

İnsan, sağlık açısından tamamen iyi olduğunda, iyi değildir. Bir şeyi olması daha iyidir. Ben hastalıktan faydalandığım kadar, o zamana kadar yaptığım çalışmalardan faydalanmamıştım. Bunun için diyorum, eğer bir kişinin yükümlülükleri yoksa, sağlık yerine hastalığı tercih etsin. Sağlığından dolayı borçludur. Fakat, sabırla çektiği hastalığından ötürü alacağı olur. Komün yaşam sürülen manastırda¹⁸ iken, bir seferinde, çok yaşlı bir aziz Piskopos gelmişti, adı da İerotheos'tu. Agiya Anna keşiş hücrelerinde münzevice yaşıyordu. Ayrılacağı saate, hayvanına binmeğe giderken, pantolonu çekildi ve şişmiş olan ayakları göründüler. Ona yardıma koşan Pederler, onları gördüler ve korktular. O durumu anladı ve dedi: « Bunlar, Allah'ın bana verdiği en iyi hediyelerdirler. Onları benden almaması için O'na dua ediyorum».

Ağrılardaki sabır

Bizi bir hastalık bulduğunda, iyi olan, kayıtsız şartsız İsa Mesih'e kendimizi bırakmamız gerek. Ruhumuzun, sabır için, acılara-ağrılara karşı da şükür ayinine daha büyük ihtiyacı olduğunu düşünmemiz gerek. Demir bir beden ve onunla yapabileceğimiz büyük bedensel müsabakalara değil. Onlar ki, hiç farkına varmadan, bizi belki de kendimizi övmeye sebep de olurlar. Böylece de bileğimizin gücüyle cenneti kazandığımızı zannedeceğiz.

Bazen dayanılır ve bazen de dayanılamayacak derece kaç sene acı çektiğimi biliyor musunuz? Dayanılabilen acı devamlı surette var olan bir durumdur. Önce akciğerlerimdeki hastalıktan dolayı çektiklerim ve sonra da yaptığım ameliyattan! Sonra da bağırsaklarımla problemlerim

¹⁸ Rahip, İera Moni Esfegmenu'da 1953-1955 yılları arasında yaşam sürdürdü.

başladı. Sonra da yarım yılı bel fıtığıyla geçirdim. Çok acı veriyordu. Yaptığım tövbelerimi bile yapamıyordum. Bunun yanında, kendi ihtiyacımı gidermede de zorlanıyordum. Bir de gelen halka da hizmet vermem gerekiyordu. Devamında, karın bölgesinde sert bir şey de belirdi. Bunun bir fıtık olduğunu söylediler. yorulduğum zaman hem çok ağrı yapıyor hem de şişiyordu. Bir gün Agiu Panteleimonos arifesinde şişmiş bir vaziyetteydi ve ağrı da yapıyordu. Ama benim, keşiş hücreme, gece ibadetine gitmem gerekiyordu. Dedim ki: «Gideceğim ve ne olursa olsun», çünkü gitmem gerekiyordu. Gece ayini esnasında biraz oturmayı düşündüm. Ama kendi kendime dedim: «Oturmak için, eğer ben kilise sandalyesini aşağı indirirsem, bunu herkes yapacak». Böylece de hiç oturmamayı tercih ettim. On iki saat süren bu gece ayini sonunda durumun çok kötüleşeceğine kanaat getirdim. Ben hücreme döndüğümde, daha doğru dürüst içeri girmemiştik ki, zil çaldı. «Hey, Peder! Aç kapıyı!» diye bağırان birini işittim. Gülmeğe başladım. «Tamam, dedim, şimdi devamına gideceğiz». Ve gerçekten de biraz sonra başkaları ve daha başkaları da geldiler. Akşam insanlarla işimi bitirdiğimde, gördüm ki tamamen kaybolmuştu! Ertesi gün dinlendiğim halde yine meydana geldi. Sonra da bana engel oluyor ve de bana acı veriyordu. Fakat onunla gurur da duyuyordum. Hani bunu İsa Mesih biliyordu ya, bana yardım ettiğini de biliyordu ve bunun için de onu bırakıyordu. Bu, beş sene sürdü. Ne zorluk biliyor musun?

- O zaman da Rahibim, hani ayaklarınızla olan problemler?

- O başka şeydi. Ayakta duramıyordum. İnsanlar geldiklerinde, zorlanıyordum. O geçti, sonra da kanama başladı. «Ülserli kolit» dediler bana. O da başka hikâye. Yedi senedir kanama ve ağrılarla. Ancak canınızı sıkmayınız. Sadece ruhumun sağlığı için dua edin. Allah beni şerefliyerek bu hediye verdiği için ben seviniyorum ve beni bundan mahrum etmesini istemiyorum. Allah'a şükürler olsun. Benim bu yolla yardım almam için, Allah buna izin veriyor. Böylece sabırda sınava çekiliyoruz. Şimdi bu, sonra da diğeri... «Sabra ihtiyacımız var»¹⁹. Biz ki biraz Allah korkusuna da sahip olanlar olarak, eğer sabretmezsek, sosyetik olanlar ne yapacaklar? Halktan birçok kişi bizi erdemde geçtiğine şahit oluyoruz. Annem babam bana diyorlardı ki: Farasa'lılar hastalandıkları zaman, onları tedavi etmesi için, hemen Hacefendi'ye²⁰ koşmuyorlardı. Önce sabredebildikleri kadar, sabırlarına ve onurlarına göre, acılara katlanıyorlardı. Çünkü acı çekmelerini nimet sayarlardı. «Ben de İsa Mesih için biraz ruhumu sıkıntıya sokayım. İsa Mesih beni kurtarması için çok çile çekti, diyorlardı». Bir de, işlerin geri gittiğini ve

¹⁹ Bak, Evreus, 10,36.

²⁰ Farasa'lılar, Kapadokya'lı Agios Arsenios'u böyle çağırıyorlardı.

ailelerinin de sıkıntı çektiğini gördükleri zaman, işte o vakit, onları tedavi etmesi için Hacefendi'ye giderlerdi. Ne onurlu insanlar, görüyor musun? Onlar ki sade insanlar olarak bu türlü düşünüyor ve sabrederlerse, ben bir keşiş olarak, nasıl düşünmem gerekir? İsa Mesih dedi: «Sabrınızla hayatınızı kazanacaksınız»²¹. Görüyorsunuz ki Allah, Eyüp peygamberin hastalığı esnasındaki sabrından memnun kaldığı kadar, bütün nimetlere sahip olup, o nimetlerin sadakalarından memnun kalmadı²².

- Rahibim, bir hastanın acılara karşı sabır gösterdiğini söylediğinizde, onun acı çektiğini hiç belli etmediği anlamında mıdır?

- En son durumda, diğerlerin de durumu fark edecekleri kadar müsaade edebilir. Ağrı çektiğini söyleyebilir, ama bunun ne derecede olduğunu değil. Çünkü, bunu diğerlerine hissettirmezse, o vakit diğerleri, onun bu davranışından dolayı dedikodulara sebep olurlar. Örneğin, bir keşişin bir rahatsızlığı yüzünden ayine gidememesi söz konusu olursa, o zaman belki, iyi düşünemeyen bir kişi zarar görebilir.

Acı ile mücadele

- Rahibim, hangisine dayanılmaz acı diyorsunuz?

- Gözlerinin yaş çıkarmasına sebep olan acıya.

Bu göz yaşları, ne tövbe göz yaşlarıdır, ne de aşırı sevinç göz yaşlarıdır. Bunlar hangi kısma girer? Ne dersiniz?

- Azap değil midir, Rahibim?

- Eh, azaptır!

- Rahibim, şiddetli bir ağrı varken, «sana şükürler olsun Allah'ım» demekte zorlanıyorum.

- Neden zorlanıyorsun? İsa Mesih'in ne çektiğini düşün. Dayak, aşağılama, kamçılanma ve çarmıha gerilme²³! Ve bizim kurtuluşumuz için, bunların hepsine sabretti, «günahsız olduğu halde»²⁴. Ve sen de acı çekerken, de: «İsa Mesih'im, Senin sevgin için, sabredeceğim».

- Rahibim, acıyı aşmak için ne gerekiyor?

- Yiğitlik, delikanlılık, güç lâzım.

- Dayanılmaz ağrıya kişi nasıl göğüs gerer?

- Eğer o kişi sosyetik ise, o vakit şarkıyla, yok eğer münevver kişi ise, o vakit de ilâhî ile. Babamın bir zamanlar yüksek ateşi ve baş ağrısı vardı. Ne yapıyor? Kalkıp tuzlu bir sardalye balığı yedi. Bir bardak da şarap içti. Sonra da «uyan zavallı reaya» ve daha başka Yunan çeteleri şarkılarını söylemeğe başladı ve iyileşti. Biz de böyle ilâhî söyleyelim ki

²¹ Lukas, 21,19.

²² Bak, Ahdi Atik, Eyüp.

²³ Bak, Mattheos, 27,26-44. Markos, 15,15-32. Lukas, 23,23-43. ve İoannis, 19,1-23.

²⁴ Bak, İsaías.53,9.

ağrı eğlensin. Ben de bir gün üşüttüm ve başım ağrıyordu. Öyle ağrıyordu ki sanki çatlayacaktı. Çok güzel bir ilâhî söylemeğe başladım ve baş ağrım geçti. Gerçekten, ilâhî ile dua bu durumlarda çok yardımcı oluyor. Ruhu yumuşatıyor, onu tatlılaştırıyor, çünkü devamlı ağrılar onu yoruyor ve kendisini donduruyorlar. Dün akşam da ağrıdan dolayı uyuyamadım. Dedim ki, eğer sabah çıkamadan ölürsem, o zaman ... büyük günüm olacak. Ahretteki hayatta hiç akşam olmayacak. Ne de sabah olacak. Sonra da bir ... hap aldım ve «Algidones ton agion²⁵»'nu söyledim. Bu hap, bütün gece devam eder. Burada doktorların böyle hapları var mıdır?

- Rahibim, diyorlar ki gece vakti ağrılar daha şiddetli oluyorlarmış.

- Evet, insan gece vakti ağırlaşıyor. Bir de, gündüzleri hastalar, arkadaşları olduğu için, tartışıyorlar vb. şeyler olduğu için, acıyı unutuyorlar. Akşamları yalnız oldukları için, akılları ağrıya gidiyor ve daha fazla acı çektiklerini sanıyorlar. Hastalıkta ağrılar olacak, ancak, bunların unutulmaları için, düğmeyi başka frekansa çevirmek gerek. Çünkü, eğer doğru biçimde ağrıya göğüs germezsen, o zaman iki defa ağrı çekeceksin. Eğer ağrıyı düşünürsen, o vakit acı ikiye katlanıyor. Oysa iyi bir muhasebe ile, örneğin, senden daha fazla acı çekenleri düşündüğünde, veya da, biraz ilâhî söylersen, o zaman acı unutulur.

- Rahibim, genelde ağrı bedende bir şeylerin meydana geldiğinin ön habercisidir. Devamında buna ne kadar dikkat göstermek gerek?

- Kişi dayanma gücünü denemesi gerek ve ona göre de dikkat etmesi lâzım. Hele bir de yaşları ilerlediğinde, dikkat gerek. Çünkü eski bir araba, yeni olduğundaki sür'atle koşmaya devam ederse, tekerlekleri buradan, karbüratörü de oradan fırlayacaktır. Belim ağrıdığı zamanda, ayakça ibadetimi yapamıyordum. Biraz iyileştiğimi görünce, kalkıp ibadetlerimi ayakça ve büyük tövbeler de yaptım, ancak yine ağrımağa başladı. Biraz oturdum. Sonra da dedim ki: «Haydi yine deneyeyim». Yine aynı şey, ağrıyordu. Sonra devam etmedim. Ancak muhasebem dinlenmiş bir durumdaydı.

- Rahibim, bedenimin başka yerine tesiri olmayacağını bildiğim bir ağrı beni rahatsız etmez. Ancak, ciddi bir arıza olduğunu gösteriyorsa, o vakit beni rahatsız eder.

- Bak, örneğin, bel ağrısının bedene belki hiçbir etkisi olmayabilir, ancak, vücudu hareket edemez durumuna getirir. Oysa diğer ağrılara beden dayanabilir.

- Rahibim' beden sıkıntı çektiğinde, aynı zamanda ruh da mı sıkıntı çekiyor?

²⁵ O güne ilişkin olan ilâhî, Agiye Tessarakonta Martires. Anıları 9 Martta kutlanır.

- Şoför hasta olduğunda araba hızla gidemez. Beden sıkıntı çektiğinde, ruh da sıkıntı çekiyor. Anladın mı? Vücut iyi olmadığında neşesi yoktur. Ruhun da bir bakıma neşesi kaçıyor.

- Rahibim, acı-ağrı insanı kızdırıyor mu?

- İnsan ağrıyı manen karşılamazsa, kızabilir. Ancak, manen onu karşılarsa, o zaman insan sakinleşiyor ve ilâhî teselli buluyor. Bundan sonrası da artık hastalık bir panayırdır. Seviniyor, çünkü o İtirafçılarla (eskiden Hıristiyan olduğunu itiraf edip çile çekenler) ve Şehitlerle beraber gidecektir. Aziz Şehitlerin, İsa Mesih'e olan sevgileri daha fazla olduğundan, çektikleri acıyı unutuyorlardı, çünkü o sevgi acıyı yok ediyordu.

- Acı çeken, ama acıyı manen karşılamayan bir kişi arınıyor mu?

- Sosyetik kişi arınıyor, keşiş ise hayır.

Diğerlerin acısına iştirak etme

İnsan, hemcinsi için acı çektiğinde, Allah bir bakıma duygulanıyor, seviniyor, çünkü insanda var olan sevgiyle O'na yakın oluyor ve ona ilâhî teselli veriyor. Başka türlü, hemcinsi olan insan için acıya dayanamazdı.

- Rahibim, diğerlerinin acılarını nasıl hissedebilirsin?

- Senin de bir ağrın varsa, o zaman diğerinin ağrısını düşünürsün. Onun yerine geliyorsun ve ondan daha fazla acı çekiyorsun. Yani, senin ağrın diğerlerinin ağrılarını anlamak için sana yardımcı oluyor. Ve senin acını sevinçle karşılıyorsan, acı çekenlere teselli veriyorsun.

Ancak, birinin hastalandığını öğrenmek başka şey, insanın kendisinin hastalanması başka şeydir. O zaman hastayı anlıyorsun. «Kemoterapi» duyuyordum ve «himoterapiya» [(himos=meyve suyu, terapiya=tedavi)] yapıldığını sanıyordum. Yani kanserli hastalara meyve suyuyla, tabîî yiyeceklerle tedavi yapıldığını sanıyordum! Ben nereden bileyim? Ne sıkıntı olduğunu şimdi anladım.

- Rahibim, kemoterapiler ışın tedavilerinden daha mı zordurlar?

- Daha zordurlar. Hepsi, kemoterapiler de, ışın tedavileri de... En kötüsü de senin iştahını kesiyorlar. Aslında iyi beslenmen gerek, ama hiç yiyemezsin. Doktorlar da sana diyorlar: «Yemen gerek». Yahu nasıl yiyeyim, bunların tümü senin iştahını kesiyor ve seni mahvediyorlar! Işın tedavisi yaptığımda, yandığım halde, hiç su içemiyordum. Kusacağım geliyordu. Suya karşı bile bir tiksinti duyuyordum²⁶.

- Rahibim, ameliyatı biraz evvel yapsaydınız...

²⁶ Sekiz aylık kanser rahatsızlığından sonra, Rahibin vefatından bir ay önce, Haziran 1994'te söylenmişlerdir.

- Ne daha evvel? Ben, hastalığının geçmesi için dua etmiyorum. Çünkü böylece acı çeken insanlarla beraber ben de acı çekiyorum. Acı çekenleri daha iyi anlıyor ve onların acılarına iştirak ediyorum. Üstelik, bana da manen yardımcı oluyor. Sadece kendime ve başkalarına hizmet edebilmemi istiyorum. Ancak, Allah ne dilerse.

Sağlığında bir problemin olup bu da seni ilgilendirmiyorsa, işte o zaman, bir bakıma göre, diğer insanların acılarının dindirilmesi için Allah'a yalvarmaya hak kazanıyorsun. Fakat, kimin kendi acısı yoksa, en azından başkalarının acıları için bari acı çeksin. Farasa'lılar diyorlardı ki: «Gatadokkonu alayım» yani, acını, sıkıntını, zehrini.

- Rahibim, hangi yolla alıyorlardı?

- Sevgiyle. Bir kişi sevgiyle, «acını alayım» dediği vakit, onu alıyor. Fakat onu alacak olursa, sonra da ona göğüs germesi için, çok sabır, çok yiğitlik ve çok kuvvet gerek. Bazıları gelip bana diyorlar: «Rahibim, senin acını almak istiyorum». Bazıları yiğitliklerinden dolayı diyorlar. Bazı korkaklar ise ne dediklerini bile bilmiyorlar. Onlar, en küçük bir durumda doktora koşuyorlar ve çok kolay umutsuzluğa kapılıyorlar. Onlar kendi az acılarını taşıyamıyorlar ve de gelip benim acımı almak isterler! Kendi acılarına sabretmeleri daha iyidir. Onlar, Allah'ın izin verdiklerini sevinçle kabul etsinler. Sözüm ona, diğerlerinin acılarını sevgiden dolayı almak da istemesinler. Yoksa, Allah onlar istedi diye arzularını yerine getirirse ve onlar da onu istediğini unutulursa, o zaman mırıldanacaklar ve hattâ Allah ile bile kavga edecekler.

Hastalara hizmet

Dün akşam, gece ibadetine gittiğim esnada, bir köşede bir baba ile tekerlekli koltuklu bir çocuğu gördüm. Yanına gittim. Küçük çocuğu kucakladım ve onu öptüm. «Siz bir meleksiniz, dedim, bunu biliyor musunuz?». Babasına da dedim ki : «Bir meleğe hizmet vermen senin için büyük şeref. Sevininiz. Çünkü ikiniz de cennete gideceksiniz». Sevinçlerinden yüzleri parladı. Çünkü onlar ilâhî teselliye hissettiler.

Hastalara, sakatlara vb. sabırla ve sevgiyle hizmet edenler, eğer günahları varsa, yaptıkları fedakârlılarla günahları silinir. Eğer günahları yoksa, o zaman onlar azizleşiyorlar. Bir zamanlar, kadının biri, bana hayatından harika olaylar anlattı. Hayret ettim. Çünkü, Azizlerin hayatlarında rastladığımız durumlardı, oysa o sade bir kadındı. Hayatının çoğunun geçtiğini bana anlatınca, gördüm ki, hayatının bütünü bir fedakârlıktı. Gençliğinden beri hastalara hizmet veriyordu. Çünkü, babasının evinde dede ve nine vardı ve hasta idiler. Evlendiğinde kayın valide ve kayın pederle beraber kalıyordu ki onlar da hastaydılar. Sonra da kocası hastalandı. Yatalak oldu ve ona hizmet etti.

Yani hayatının bütününü hastalara hizmet etmekle geçirdi. Bu yıllar içerisinde bir defa da gece ayinine gidebilmeyi ve çalışmayı özliyordu, fakat zamanı yoktu ki. Ancak onun mazereti olduğu için, Allah ona toplu olarak lütfunu ihsan etti.

- Rahibim, bazı insanlar hastalandıkları zaman birçok gariplikler ediniyorlar.

- Evet, bu oluyor, fakat sağlıklı olanlar da tedirginliği, mırıldanmayı veya da hastaların huysuzluklarını haklı görmeleri gerek. Çünkü bunlar hastalarda tabii şeylerdir. Özellikle de, kim hastalanmamış ise, hastayı anlayamaz. Çünkü o acı çekmemiştir ve onun yüreği biraz serttir.

Hasta birine, yatalak birine hizmet edenler, onun sızlanmasına sebep olmamalıdır. Belki senelerce ona hizmet etmiş olurlar, ancak sonunda da olsa eğer o sızlanırsa, hepsini kaybetmiş olurlar. Bu dünyadan ruhun sızlanarak ayrılması ağır bir şeydir. Ama onlara da sonra o kurnaz, güya vicdanlarını inceltmekle, eziyet edecektir.

- Rahibim, bir hastana hizmet ettiğin zaman, seni sadece yorgunluk mahvetmiyor, bunun yanında bir de can sıkıntısı var, çünkü senin olan bir insanın yavaş yavaş söndüğünü görüyorsun.

- Evet, ama Allah da herkes için özen gösteriyor! Görüyorsun ya, aile fertlerinden biri hasta olunca, ailenin tümü acı çekiyor. Ve bir de o hasta kişi baba ise, o zaman da bütün aile hem acı çekiyor hem de mutsuz oluyor. «Acaba baba yaşayacak mı, yaşamayacak mı?» diye merak ediyor. O ıstırap çekiyor, diğerleri de ıstırap çekiyorlar. O sönüyor, yanındakiler de sönüyorlar. O zaman annenin de daha fazla çalışması gerekir. Çocuklara bakması lâzım. Hastaneye de gidip hastaya bakması lâzım. Demek istiyorum ki, bir kişi ağır bir hastalığa yakalanırsa, hem kendisi acı çekiyor, yoruluyor ve ölmek istiyor, hem de ona hizmet eden yakınları da üzülürler, sıkıntı çekerler ve yorulurlar. Ne kadar da fazla birbirine bağlı ve birbirini seviyor iseler, Allah sonunda bunların ve hastanın daha fazla sıkıntı çekmesine izin verir, ta ki bunlar: «Allah onun canını alsın, dinlensin diye», deyene kadar. Ancak onlar da dinlensinler diye. Görüyorsunuz ki, bir aile birbirine sevgiyle bağlı ise, anne baba da durup dururken ölecek olursa, şöyle hiç hastalanmadan, ne çocukları ve ne de kendileri hiç sıkıntı çekmeden, çünkü onlara hizmet etmek gerekmedi, işte o zaman ayrılmanın acısı çocuklar için çok büyüktür.

- Rahibim, ruh etkeni beden sağlığını ne kadar etkileyebilir?

- Bir kişi ruhen iyi olduğu zaman, beden ağrısı hafifliyor. Eğer ruhen iyi değilse, onun kötü ruhî durumu sağlığını bozar. Doktorların, umudunu kestikleri bir kanser hastasını düşünün. Eğer Allah'a inanıyor ve sevinçli bir ruhî durumda olursa, o zaman daha çok yaşayabilir, yok eğer öyle değilse, o vakit de üzüntüsünden ötürü eriyebilir ve birkaç haftada

ölebilir. Bazen, tıbbî açıdan bir kişi sağlıklı olabilir. Muayene sonuçları hiçbir şeyi göstermeyebilirler. Ancak onu ruhen sakatlayan bir şeyi varsa, o zaman da gerçekten sağlıklı olmayacak. Çünkü hastalıkların çoğu üzüntüden meydana geliyorlar. Bütün insanların bazı hassas noktaları vardır. Bir üzüntü, birinin midesine vuracak, diğerinin başına.

Bir hastalık için en güzel ilâç, manevî sevinçtir. Çünkü Allah'ın lütfunu insanın ruhuna dağıtıyor. Manevî sevinç, bütün hastalıklar için en büyük tedavi edici güce sahiptir. O, yaralar için bir merhemdir, oysa üzüntü onları tahriş ediyor.

Hastanın sıkıntı çekmesi ve Allah'a güveni

- Rahibim, bir kişi ağır hastalığa tutulduğunda, kendini Allah'a teslim ederse iyi mi yapmış olacak?

- Eğer yükümlülükleri yoksa, istediğini yapar. Yok, eğer yükümlülükleri varsa, işte o zaman bu, başkalarına da bağlıdır. Ben de doktora «istemeden» gittim. Doktorun tavsiye ettiği o «basit muayene» için eğer gitmeseydim, bağırsak tamamen kapanacaktı. O zaman da sadece biraz sulu şeyler içecektim ve sonra da haydi, her şey bitecekti. «Sade bir muayene» dedi ve böyle bir döngüye girdim. Bir yandan aksenel tomografi, diğer yandan kardiyolog, şimdi ak yuvarlar indiler, şimdi bindiler, biçmeler, dikmeler... Ve sonunda ne çıktı? Böyle gidersem, burada kalacağım...

Ekseriya deriz ki: «Hastalara, önce insan tarafından bir yardım edilmeli, bu nerede mümkün değilse, işte o zaman Allah tarafından kendilerine yardım edilecektir». Ancak şunu da unutmamalıyız ki, ağır bir hastalıktan dolayı ıstırap çeken hastaların insan tarafından yardım alabilmeleri için, onlar büyük sıkıntı ve azap çekiyorlar. Bir sürü muayene olmaları gerekir, ameliyatlar, kan nakilleri, kemoterapiler, ışın tedavileri. Kan nakilleri için delmeler, serumlar için delmeler... Damarların patlamaları, yiyeceklerini burunlardan vermeleri, uyuyamamaları... Ve bütün bunlar da, insan tarafından olabilenler. Anladın mı? Basit bir şey değil. Örneğin, bir yara irin topladığında ve irinin akması için patlaması gerekir ki sonra da iyi olsun. Burada bunlar, koskoca bir muameledir. Bunun için rahatlayıp dememek gerek: «Tamam, bu hasta iyi doktorlara düştü». Ancak, şunu göz önünde bulundurmamız gerekir ki, tıbben hastanın yardım alabilmesi için, koskoca bir sıkıntı geçirmesi lâzım. Aynı zamanda da İsa Mesih'in ona sabır ihsan etmesi için, acıyla niyaz etmemiz gerek. Doktorların da aydınlanması için de dua etmemiz gerek. Çünkü, eğer doktorların gururları hele kırık değilse, hata da yapabilirler.

Görüyorsun, ev bozulduğu zaman, aile reisi duramaz. Böylece de, evin aile reisi olan can da, eğer evi olan beden bozulursa, can duramaz. Ve şimdi de aile reisini evin içinde demirle tutmak istiyorlar, çelik ... ile, A,B,C..., vitaminleriyle, yani hastalara ilimle yardım etmeleri için. Ancak tümü yardım alamıyorlar. Aldıkları yardımla olan şey ise, sadece acılı hayatları uzatılıyor. Galiba acı uzatılıyor. Çünkü sadece ilim yeterli değildir. İnanç ve ibadet de lâzım. Bazen burada manastırda rahibelerden doktor olanlar, ibadet ve Allah'a güvenden fazla, ilimleriyle hastalara yardım etmek istediklerini görüyorum. Ancak, kalbî ibadet, onlara daha üstün tıp diploması verecektir. Çünkü, insan ilmini durduracaklar. Genelde bütün insanlar için sevgi ile acı geliştirildiğinde, işte o zaman ilâhî kuvvetler devreye giriyorlar, yeter ki ruhta derin alçakgönüllülük olsun. Bu da, gururlanmakla, bu kuvvetlerin kendisinin olduğunu sanmakla Allah'a haksızlık etmesin.

Şunu unutmamalıyız ki, İsa Mesih, doktorların bile tedavi edemediklerini tedavi edebilir. Ancak ciddî sebep olması gerek ve müminin de çok imanlı ve İsa Mesih'e bağlı olması lâzım.

- Yani Rahibim, insanlar hastalıktan dolayı ıstırap çektiklerinde, tıbbî yardım istemesinler mi?

- Bunu kastetmiyorum oğul! Örneğin, demiyorum ki: «ona serum takma», insan çatlasın diye. Demek istiyorum, insan ne çekiyor, hasta insanların sıkıntı çekmemeleri için, İsa Mesih'e dua etmeliyiz ve insanlar tarafından onlara yardım edilmeli. Eğer ortada ciddî bir şey varsa, İsa Mesih'e yalvarmalıyız ki, onu bir okşamasıyla oradan alsın. Çünkü İsa Mesih hastaları azıcık ellerinde okşayacak olursa, her şey gider ve iyileşirler. Sonra da ne ilâç gerek ne zehir. Bir de eğer onları yüzlerinde okşayacak olursa, o zaman daha da iyidir. Ha bir de onları kucaklayacak olursa, onların kalbi de yumuşayacak. Anladınız mı? Ancak büyük iman lâzım. Eğer hastanın kendisinde iman yoksa, iyileşemezi

Hasta küçük çocuklar

- Rahibim, anne babanın bugün getirdikleri bu küçük çocuk çok sıkıntı çekiyor.

- Eh, yavaş yavaş hastalığını atlatacak, ancak, hastalığını hatırlaması için kendisinde bir hassasiyet kalacak ve hassasiyeti de ona manen yardımcı olacaktır.

- Rahibim, lösemili hasta küçük çocuklar da çok ıstırap çekiyorlar.

- Bunlara, Komünyon çok yardımcı oluyor. Komünyonla birçok küçük çocuk hastalıklarını atlattılar. 145. mezmuru²⁷ okuyarak kanamaların durması, lösemili küçük çocuklara Allah'ın yardım etmesi ve de Akdeniz anemisi olan küçük çocuklara hastanelerde kan bulunması için Allah'a yalvarır ve dua ederiz. Bu küçük çocuklar, Herodes'in²⁸ boğazladığı çocuklardan da daha büyük ıstırap çekiyorlar. Küçük çocukların hastalıktan çektikleri sıkıntılardan dolayı net maaşa sahiptirler, çünkü onların günahları yoktur. Ahrette kaç tane küçük yavrucuk göreceğiz, acılı melek yüzlü bebeklerin safında! İki aylık bebekleri ameliyat yapıyorlar, kendilerine iğne vuruyor ve serum takıyorlar! Bu zavallıların neresinde damar bulsunlar! Oradan buradan onları delik deşik ediyorlar. Öyle küçücük bir çocuk görüyorsun ki başında tümör vardır ve ona röntgen çekiyorlar. Şu kadar küçücük bir kafacığa kablolar takıyorlar. Burada büyük biri dayanamıyor da, o küçücük yavrucuklar nasıl dayansınlar!

- Rahibim, bu küçücük yavrucuklar, sonunda tedavi oluyorlar mı yoksa ölüyorlar mı?

- Tabii ki bunlardan oldukça çok kişi ölüyor. Ancak anne babaları da onları nasıl bıraksınlar?

- Rahibim, prematüre çocukların hayatta kalabilmeleri için doktorların harcadıkları çabaya değer mi?

- Doktorlar, yapabildiklerini yapmaları gerek, ve buna paralel olarak da bunlar için dua etmeleri gerek. Demeleri lâzım: «Allah'ım, eğer bu çocuk hayatı boyunca çile çekerek yaşayacaksa, o zaman sana yalvarıyorum Allahım, onun canını al». Ancak, bebeklerin vaftiz edilmelerine özen göstermek lâzım. İşte o zaman onları cennette yanan büyük bir mumla karşılayacaklardır.

Ve de çocuklar daha büyük olduklarında, doktorlar, teşhisi nasıl söyleyeceklerine çok dikkat etmeleri gerekir. Sekiz yaşındaki çocuğa doktor dedi: «Sen kör olacaksın». Babası da çocuğun önünde olarak bana gelip dedi ki: «Çocuğu muayene için yurt dışına götürdük, onlar da bize, onun kör olacağını söylediler». Çocuk sağ olsun. Üzüntü onu hassas yerinden vurabilir, bir de bunun hasta olduğu düşünülüğünde!

Hastanın iyiliği için fedakârlık

Herhangi bir fedakârlık da yapmadan, Allah'tan bir şey isteyecek olursak, o zaman bunun değeri yoktur. Hiçbir fedakârlık yapmadan, eğer oturup da dersem: «Allah'ım, filanca hastayı iyileştir», o zaman bu,

²⁷ Kapadokya'lı Agiyos Arseniyos, bu durumlarda 145. mezmuru okuyordu.

²⁸ Bak, Mattheos, 2,16.

sadece iyi söz söylemiş olurum. İsa Mesih, benim sevgimi ve fedakârlığımı görecektir. Ve o zaman da, bu, diğerinin manevi faydası için olursa, İsa Mesih benim dileğimi yerine getirecektir. Onun içindir ki, insanlar, size herhangi bir hasta için dua etmenizi istediklerinde, o zaman onlara şunu demelisiniz: Siz de dua ediniz, veya hiç olmazsa kusurlarınızı düzeltiniz.

Bazı insanlar bana gelip diyorlar ki: «Beni iyileştir. Bana yardım edebileceğini öğrendim». Ancak, onlar hiçbir zahmete katlanmadan yardım almak isterler. Örneğin, diğerine diyorsun: «Allah'ın sana yardım etmesi için, tatlı yeme ve şu fedakârlığı yap». Onlar da sana diyorlar ki: «Niçin? Allah beni iyileştiremez mi?». Kendileri için bir fedakârlık yapmıyorlar da başkaları için hiç fedakârlık yaparlar mı. Şeker hastalığından hasta olanlara, İsa Mesih yardım etmesi için, birileri tatlı yemiyor. Diğer de, İsa Mesih, uykusuzluktan şikâyet edenlere uyku vermesi için uyku uyumuyor. İnsan bu yolla Allah'a yakın olabiliyor. Allah o zaman lütfunu ihsan ediyor.

Bana, herhangi biri, hasta olan bir yakını için dua edemediğini söylediğinde, ben de ona, o hasta için bir fedakârlık yapmasını istedim. Genelde, kendi sağlığı için de faydalı olacak bir şey yapmasını tavsiye ediyorum.

Bir zamanlar, Almanya'dan Kalivi'ye, kızı felç olmaya başlamış olan bir baba geldi. Doktorlar, ondan ümitlerini kesmişlerdi. Zavallı tamamen umutsuzdu. «Sen çocuğunun sağlığı için bir fedakârlık yap dedim kendisine. Tövbeler edemezsin, dua edesin, yapamazsın, tamam. Günde kaç sigara içiyorsun?». «Dört buçuk paket», bana dedi. «Bir paket içesin, kendisine dedim, ve diğer paketler için vereceğin paraları bir fakire ver». «Olsun, Peder, çocuğum iyileşsin, ben de sigarayı keseceğim, dedi». «Eh, o vakit onun değeri olmayacak. Sigarayı şimdi kesmen gerekir. Kendisine, sigarayı at, dedim. Sen evlâdını sevmiyor musun?». «Ben mi evlâdımı sevmiyorum? Evlâdımın sevgisi için, beşinci kattan aşağı atlarım», bana dedi. «Ben sana, beşinci kattan kendini atmanı istemiyorum, ben sana sigarayı atmanı istiyorum. Sen eğer, bir aptallık yapıp kendini beşinci kattan aşağıya atacak olursan, çocuğunu yolda bırakmış olacaksın ve sen de öleceksin. Ben sana şöyle kolay olan bir şeyi yapmanı söylüyorum. İşte, şimdi sigaraları at». Hiçbir suretle sigaraları atmak istemedi. Sonunda da ağlayarak gitti. Bu insan nasıl yardım alsın? Oysa, dinleyenler yardım alıyorlar.

Başka bir gün de, yürümekten oflayıp puflayan biri geldi. Çok sigara içtiğini anladım ve kendisine dedim: «Hey Allah'ın insanı, neden bu kadar sigara içiyorsun? Sana bir zarar olacak». Soluk alır almaz ve de konuşmaya başlayınca, bana dedi: «Benim karım çok hasta, ölme

tehlikesi var. Sana çok rica ediyorum, bir dua yap da bir mucize olsun. Doktorlar artık ellerini kaldırdılar». «Sen karını seviyor musun?» diye kendisine sordum. «Evet, onu seviyorum» bana dedi. «O zaman, ona yardım için, neden sen de bir şey yapmıyorsun? O, elinden geleni yaptı. Doktorlar da ellerinden geleni yaptılar. Ve şimdi de sen buraya gelip, benim de bir şeyler yapmamı istiyorsun. Ben dua edeyim ki Allah ona yardım etsin. Ama sen, karına yardım için ne yaptın?». «Rahibim, ben ne yapabilirim?» diye bana sordu. «Sen eğer sigara içmeyi bırakırsan, karın iyileşecek» dedim. Ben düşündüm ki, Allah, karısının manen iyi olmasında bir yarar görmezse, en azından, sigaranın ona yaptığı kötülükten kurtulacaktır. Bir ay sonra gülerek, bana teşekkür etmeye geldi. «Rahibim, sigarayı kestim ve karım da iyileşti» dedi. Bir müddet sonra, gizli gizli sigara içmeye başladığını ve karısının da yeniden ağır hasta düştüğünü bana söyledi. «Şimdi sen ilâcı biliyorsun dedim, sigarayı kes».

Hastalar için dua

- Rahibim, hasta olan bir küçük çocuk için dua etmenize rica ettiler ve de iyileşip iyileşmeyeceğini de soruyorlar. Onlara ne diyelim?

- Onlara deyiniz: « Rahip dua edecek. İsa Mesih, çocuğun faydası için ne gerekiyorsa onu yapacak. Eğer, çocuk büyüdüğünde, daha iyi insan olacaksa, o zaman duayı kabul edecek. Yok eğer, büyüdüğünde, iyi bir manevi durumda olmayacaksa, o vakit onu sevdiği için, onun canını alacak». «İste, diyor ve ben sana vereceğim»²⁹. Fakat Allah bana onu verecek, eğer ben Allah'a bağlı isem, başka türlü, bana hayatı ne diye versin, yoldan çıkayım diye mi? Ben, dua ettiğim bir hasta için, ister iyileşsin ister de ölsün, seviniyorum.

- Rahibim, sağlığımız için dua etmemiz güzel bir şey midir?

- Daha iyisi olan, kusurlarımızdan kurtulmamızı Allah'tan istemektir. Yani, önce Allah'ın egemenliğini isteyelim. Allah'ın bizi iyileştirmesi için kendisine dua ediyorsak, gökyüzündeki malı yiyoruz. Ancak hastalığın acılarına katlanamadığımız zaman, Allah'a, iyileşmemiz için dua etmeliyiz ve O da gereğini yapacaktır.

- Rahibim, bir hasta, yaptığımız duadan yardım alırsa, bu, onun da Allah'tan ne istediğine bağlıdır.

- Hasta, eğer Allah'tan sadece kendisinin iyileşmesine dua eder de diğer hastaların da iyileşmesi için dua etmiyorsa, iyi değildir. Sen Rahibe, insanların içinde hastanede çalışırken, hasta da duayı yapamadığı anda sen en yapıyorsun?

²⁹ Bak, Mattheos, 7,7. Markos, 11,24. Lukas, 11,10. İoannis, 16,24.

- Onu ben söylüyordum Rahibim.
- İyi sen, fakat hastanın da herhangi bir duayı söylemesi gerekiyordu.
- O da diyordu «Meryem anam» veya «Meryem anam, beni kurtar».

Fakat Rahibim, sabır da acıda ibadet değil midir?

- Evet, bravo! Bu da böyledir! Siz, filan günde ameliyata alınacak olan bir hasta için, biri sizden dua etmenizi istediğinde, istediği andan itibaren duaya başlamalısınız. Dua etmek için hastanın ameliyathaneye girmesini beklemeyiniz. Kilisedeki ayinde, papaz: «Hasta yatağında olanların»³⁰, okuduğunda, siz de acıyla deyiniz: «Şefaata ya Rab!». Eğer siz, «Şefaata ya Rab'ı» söylemeniz için yüksek sesle müzikli «vu...» dersanız, aklınız «vu...» ve havada olacak. Zahmet çeken zavallı hastalar da sizden biraz olsun yardım bekleyeceklerdir. Onların acıları vardır. Sen ki acın yok, öyleyse sen onlar için dua et, onlara yardımın olsun. Sen, madem ki yatakta iç çekmiyorsun, hiç olmazsa hastalar için duada iç çek. Sağlıklı olanlar, eğer hastalar için biraz dua etmezlerse, yarın öbür gün İsa Mesih onlara diyecek: «Sizin sağlığınız yerindeydi ve acı çekenler için dua etmediniz. "Sizi tanımıyorum"»³¹.

Bir hasta için ibadet yapmazsak, hastalık tabii seyrine devam edecek. Oysa eğer dua edersek, o zaman yol değiştirebilir. Onun için her zaman hastalar için dua etmelisiniz.

3. BÖLÜM

Sakatlık Allah'tan bir nimettir

Sakatlığın doğru karşılanması

- Rahibim, bir sakatlık, aşağılık kompleksi yaratabilir mi?
- Bunlar badaladır³².
- Rahibim, fakat bazen, sakatlarda bu meydana geliyor.
- Meydana geliyor, çünkü onlar doğru tavır takınmıyorlar. Onlar, sakatlığın Allah'tan bir nimet olduğunu anladıkları anda, o zaman doğru tavır takınıyorlar ve kusurluluk kompleksinden kurtuluyorlar. Küçük bir çocukta sakatlık olup, sakatlığı için sevinmesi doğrultusunda kendisine yardım edilmemiş ise, ve kendisini aşağı görüyorsa, o vakit onun hafifletici sebepleri vardır. Ancak, büyüdüğü zaman da kendisindeki aşağılık kompleksi hâlâ mevcutsa, bu da, hayatın daha derin anlamını

³⁰ Bak, Orologion to Mega, Akoluthiya tu Mesoniktiku, Mikran Apolisin, sayfa 24.

³¹ Mattheos, 25,12.

³² Rahip, badala sözcüğünü «ahmakça» manasına kullanıyordu.

kavrayamamış demektir. Bir kızcağızda, dokuz yaşındayken, bir gözünde tümör meydana geldi ve doktorlar da onun bir gözünü aldılar. Okuldaki çocuklar onunla alay ediyorlardı ve o da sıkıntı çekiyordu. Babası Kalivi'ye gelip problemini bana anlattı. «Bana dedi, Rahibim, benden istediğini, ben ondan alırsam, ona nasıl yardım etmiş olurum? Çünkü o sevinecek ve sakatlığından dolayı olan üzüntüsünü unutacak. Evet, ama bunu nasıl yapayım? Daha başka beş küçük çocuğum var ve onlar da kıskanıyorlar, çünkü onlar anlamıyorlar». «Bunlar ne? Kendisine dedim. Bunlar bir sahte tesellidir. Çare değildir. Eğer sen ona, senden istediği her elbiseyi alacak olursan, birkaç yıl sonra, senin ona Mercedes almanı isteyecek. Bu işin içinden nasıl çıkacaksın? Daha sonraları, bazılarının taraçasında uçakları olduğunu öğrenecek ve senden de uçak almanı isteyecek! O zaman sen ne yapacaksın? Bir gözü olan senin çocuğunun sevinmesine yardım et. Şehit olduğunun farkına varsın. Birçok şehitlerin gözlerini çıkarıyorlar, kulaklarını, burunlarını kesiyorlar ve halk da bunlara bakıp gülüyordu. Bunlar ise, insanların onlara verdiği acıdan ve alaydan dolayı çile çektikleri halde, geri dönüş yapmadan ve sarsılmadan o azabı çekiyorlardı. Çocuk eğer sakatlığını anlar ve şükür ayini ile bunu karşılırsa, Allah onu itirafçıların (Hıristiyanlığı kabul edip itiraf eden ve bu itirafından dolayı işkence çekmiş olanlara denir) saflarına katacak. Allah özen gösterip, çocuk hiç acı çekmeden, gözünü öyle bir usulle çıkarmaları ve onu şehitlerin safına katması küçük şey mi? Çünkü bunun ödenecek günahları yok ve bu sakatlığından dolayı net maaş alacaktır». Zavallı bana teşekkür etti ve rahatlamış bir vaziyette ayrıldı. Gerçekten, kızcağızın sakatlığının Allah'tan bir nimet olduğunu ve Allah'a şükür ayini yapması gerektiğinin anlaşılmasına yardım etti. Böylece tabii bir durumda büyüdü. Edebiyat fakültesini bitirdi, şimdi de edebiyat hocası olarak çalışıyor ve her şeyleri var olan diğer kızlardan daha fazla hayattan zevk alıyor, çünkü diğerleri, hayatın daha derin anlamını kavrayamamışlardır.

İnsanlar, hayatın daha derin anlamını kavrayamadıkları zaman, Allah'ın kendilerine verdiği nimetlerden de, fırsatlardan da zahmet çekiyorlar. Oysa, kim ki, doğru tavır takınırsa, her şeyin tadını çıkarır. O kişi, topal da olsa, yine sevinir! Fazla açığız olmasa da yine sevinir. Fakir de olsa gene sevinir.

Sakat insanların ne kadar zorluk çektiklerini tabii ki anlıyorum ve onlar için çok dua ediyorum. Daha fazla da kızlar için. Bir oğlan için bir sakatlık pek de ağır değildir. Ancak, bir kız için, ki o evlenmek isteyecektir, bu zordur.

Hele kör olanlar, ne kadar zorlanıyorlar! Zavallılar, kendi hizmetlerini tam yapamıyorlar. Bunlar yürürlerken, düşüyorlar... Dualarımda, körlere,

biraz da olsa, Allah'ın onlara ışık vermesini diliyorum. Bu da onların bir bakıma kendi hizmetlerini yapmaktaki yardımcı olacaktır.

- Rahibim, ben de bir bölüm de olsa, İncil'den okuyamadığım için üzülüyorum, çünkü ben güzel görmüyorum. Bize demiştiniz ki, bir kişi günde birer bölüm okursa, o kişi azizleşiyor.

- Bunun için niye üzülüyorsun? Birkaç mısra, veya sadece bir kelime, veya da sadece İncil'i öpecek olursan o vakit azizleşmiyor musun? Zaten, sen İsa Mesih'i şimdi tanımadın. Bugüne kadar okuduklarını veya duyduklarını aklınla niye incelemiyorsun? Bütün temel, doğru tavır takınmaktır. De ki: «Allah şimdi beni böyle istiyor, birkaç sene evvel beni başka türlü istiyordu». Bir defasında, dindar bir avukat, yaşlılığında görmüyordu ve bana dedi: «Aziz Rahibim, sevdiğim insanları seslerinden de tanırırsın, dedim. Okuma işine gelince, şu kadar sene okudun. Şimdi dua et. Görünüyor ki, Allah senden şunu istiyor şimdi». Zavallı da, o günden sonra, gözleri gördüğü günlerden de daha büyük sevinç duyuyordu.

Sakatlık için gökyüzündeki maaş

Herhangi bir sakatlığımız olduğu zaman, mırıldanmayıp sabredersek, o vakit daha büyük maaşa sahip oluruz. Çünkü bütün sakatlar tasarruf ediyorlar. Bir sağırın, Allah'ın Tasarruf Sandığından, kulağı için bir çeki, bir körün gözü için bir çeki ve bir topalın da topal ayağı için bir çeki vardır. Bu büyük bir şeydir! Bir de ruhun kusurlarına karşı biraz da mücadele ederlerse, işte o vakit, Allah'tan çelenk de alacaklardır. Görüyorsun ya, savaş malûlleri, hem emekli maaşı hem de madalya-nişan da alıyorlar.

Kimde, güzellik, yiğitlik ve sağlık olup da, kusurlarını düzeltmeğe çaba göstermezse, Allah ona diyecek: «Hayatında nimetlerden ve yiğitliğinden faydalandın. Sana ben ne borçluyum şimdi? Hiçbir şey». Oysa, kimin bir sakatlığı varsa, - ister öyle doğmuş olsun, ister anne babasından irsiyet yoluyla almış olsun, ister onu sonradan edinmiş olsun -, bu kişinin sevinmesi lâzım. Çünkü bunun ahrette alacağı vardır. Bir de suçu olmamış ise, o zaman net ahret maaşına sahip olacak, hiç kesinti yapılmadan. Koskoca bir hayatta, örneğin, birinin, ayağını uzatamıyor olması, oturamıyor, tövbe edemiyorsa vb., bu hiç de küçük bir şey değildir. Ahrette Allah ona diyecek: «Gel evlâdım, bu koltuğa artık ebedî olarak rahat otur». Onun için diyorum, bin kere, geri zekâlı, kör veya sağır doğsaydım, o vakit Allah'tan alacağım olacaktı.

Sakatlar, eğer sızlanmadan Allah'a alçakgönüllülükle ibadet ederler ve yanında olurlarsa, cennette en güzel yere sahip olacaklardır. Allah onları, İsa Mesih'in sevgisi için ellerini ve ayaklarını verenleri, itirafçıların

ve şehitlerin saflarına ilhak edecektir. Onlar da orada İsa Mesih'in ayaklarını ve ellerini huşu ile öpeceklerdir.

- Rahibim, örneğin, biri hem sağır hem de sızlanıyorsa?

- Küçük çocuklar da sızlanıyorlar. Allah birçok şeye önem vermiyor. Görüyorsunuz, iyi anne babalar bütün çocuklarını aynı derecede severler, fakat zayıf veya sakat çocuklarına daha fazla özen gösterirler. Allah da aynı şeyi yapıyor. Bizim güzel Babamız. O da manen veya bedenen zayıf olan çocuklarına öyle davranıyor. Yeter ki, onların saf niyetleri olsun ve onların hayatlarına müdahale etmesine O'na izin versinler.

Geri zekâlı çocuklar

Geri zekâlı çocukları olan anneler, devamlı olarak hır çıkaranlar, kirletenler, ne çekiyorlar zavallılar! Azap! Koca çocuğu olup ona kumanda veremediği bir anne tanıdım, ki öyle yaramazlıklar yapıyor ki!... O zavallı, dışkıları alıp duvarlara ve çarşafalara sürüyor... Anne, evi derliyor - topluyor, temizliyor, o da her şeyi alt üst ediyor ve her şeyi kirletiyor. Annesi deterjanları saklıyor, o da onları bulup içiyor. Koca dolapları balkondan aşağı atıyor. Hiçbirini öldürmemiş olması, Allah tarafından korunduğu içindir. Bir gün değil iki gün değil. Bu durum yıllarca böyledir!

- Rahibim, noksan akıllı olan birinin alçakgönüllü ve iyi olması kabil mi?

- Nasıl olmasın! İşte, manastıra gelen bu küçük çocuk geri zekâlı olabilir, fakat bundaki iyilik hangi akli başında bir insanda var? Ne ibadetler, ne tövbeler yapıyor! Fıtıkla tövbe etmekte zorlandığım zamanda, ona anne babası demiş: «Pedercik hastadır, tövbeler yapamaz». O da diyor, «ben yaparım». Sonra benim için tövbeler yapıyor ve ter su içinde kalıyordu. Ne kadar dürüst ve onurlu, ne kadar asil. Bir gün mahallede onu bir çocuk dövdü, o da dayağı yedikten sonra ona elini verip ona dedi: «Hoşça kal». Duyuyor musun, hangi akli başında bir çocuk bunu yapar, İncil'i ve bir sürü de manevi içerikli kitaplar okumuş olsun. İşte, birkaç gün önce bütün ailesi buraya gelip beni görmek istedi. O, yanıma ve kız kardeşi de biraz ötede oturdu. Kız kardeşinin benden uzak oturduğunu görünce, «yakına gel Pedercik» dedi ve kız kardeşini yanıma oturttu. Bu beni çok duygulandırdı ve ben de kendisine, Kudüs'ten bana verdikleri, fil dışından yapılmış bir istavrozu verdim. Onu eline alır almaz, «nine» diye bağırdı ve istavrozu ninesinin mezarına koyacağını söyledi. Müthiş! Kendisi için hiçbir şey istemiyor, her şeyi başkaları için! Bu, çarıklarıyla beraber cennete gidecek, bir de ailesini de cennete götürecektir.

Keşke ben de onun yerinde olup, konuşamaz ve anlayamaz da olsaydım. Allah bana her türlü nimeti verdiği halde, ben onları kullanılamaz bir hale getirdim. Ahrette, teologlar bile önünde saklanacaklardır. Aklım ve düşüncem diyor, teologlar ki onlar Gökyüzünde azizdirler, Allah hakkındaki ilim konusunda, bu çocuklardan daha iyi konumda olmayacaklardır. Adil Allah, belki bunlara bazı daha fazla şeyler de verecektir, çünkü onlar burada mahrum yaşadılar.

Ruh hastalıkları

- Rahibim, melankoli anlarında, kişi bunu atlatması için ne yapmalı?
- İlâhî teselli gerekir.
- Ve onu nasıl alacak?

- İsa Mesih'e sımsıkı yapışsın ve İsa Mesih de ona verecektir. Çok kere dürüstlük ile egoizm birbirine karışıyor. Şizofrenlerin çoğu hassas ruhlu insanlardır. Bazen beş paralık hadise, veya da karşılayamadıkları bir şey olur, sonra da çok üzülürler. Birileri insan öldürür ve hiçbir şey olmamış gibi davranır, oysa, hassas biri, yanlışlıkla bir kedinin ayağına da bassa, üzülür ve üzüntüsünden uyku uyuyamaz. İki üç akşam da uyuyamazsa, tabii sonra doktora koşacaktır.

- Rahibim, psikoloji diyor, ruh hastasına yardım edebilmek için, nedeni ortadan kaldırmak gerek.

- Evet, ama neden varsa. Çünkü bazen, bazı şeyler tabiidirler, bir bakıma göre mazur gösterilebilirler, insanlar öyle muhasebelere girerler ki, neredeyse dengeyi kaybedecekler. Bazıları, diyorlar, «İrsî bir şey mi var bende, acaba ben iyi değil miyim?». Tahsil gören bir delikanlı tanıdım, yirmi dört saatte on bir saat ders çalışıyordu ve burs da alıyordu. Babası hasta olduğu için ailesine de bakıyordu. Hassas olduğu için sonunda yoruldu. Devamlı başı ağrıyor ve büyük bir emekle diplomasını aldı. Sonra da, irsî midir diye, kafasına taktı. Ne irsiyedi? Elbette, günde on bir saat ders çalışan bir kişi, aşırı yorgunluktan düşecek. Bunun yanında, bir de anne babasına yardım etmesi gerekiyor ve de hassas biri ise...

- Rahibim, çocuğun biri, babasının intiharından sonra bir çeşit melankoli gösterdi. Bu durum irsî olmasın?

- Çocuk ruhen yaralanmış olabilir. Bunun irsî olduğu kesin değildir. Bunun yanında, babasının da hangi duruma düşüp intihar ettiğini de bilmiyoruz. Elbette, tabiatından babası içine kapanık bir tip ise, o çocuğa yardım gerek. Çünkü, bu da içine kapanık olma durumunu devam ettirecek olursa - ki, aman bu irsî bir şey olmasın, düşüncesine de sahip - işte o vakit hasta da olabilir.

Allah insana dayanabileceği kadar denenmesine her zaman izin veriyor. Ancak, insanların alay etmeleri de ekleniyor. Fazla gelen yükten dolayı ruh eğiliyor ve sızlamaya başlıyor. İnsanlar delileri daha da delirtiyorlar. Delilik başında birikiyor. Eski zamanda tımarhaneler yoktu ve delileri demir parmaklıklı odalara kapıyorlardı! Bir kadın vardı, adı Peristero idi. Bu kadını eve kapamışlardı. Çocuklar ona taş atıyorlar ve onunla alay ediyorlardı. Zavallı kızıyor, demir parmaklıkları tutup bağıyor ve ne bulursa onu dışarıya fırlatıyordu. Ahrette göreceksin ki, birçok akli başında olan kadınları geride bırakacaktır.

Başka bir durumu da hatırlıyorum. Bir aile vardı ki, büyük kızlarının akli biraz noksandı, fakat çok iyilik sever bir kişiliği vardı. Kırk yaşında olduğu halde, beş yaşındaymış gibiydi. Büyükler ve küçükler, ne sahneler yapıyorlardı kendisine! Bir gün, onu yemek yapması için bıraktılar ve onlar da tarlaya gittiler. Tarladan erkek kardeşi eve gelip mısırları getirecekti. Tarladaki işçilerin ve ailesinin yemesi için de, evden yemeği alıp tarlaya götürecekti. Zavallı, bahçeden taze kabak ve taze fasulyeleri toplayıp yemek hazırlayacaktı. Küçük kız kardeşi gidip - ki şeytanın biriydi -, eşeği kulağından çekip ona hepsini yedirdi. Haydi bakalım o zavallı gitsin başka toplansın. Hiçbir şey de demedi. Onları yeniden hazırlayınca kadar, bu defa erkek kardeşi geldi, ki o da henüz o saatte yemeği ateşe koyuyordu. Hayvanların yükünü indirdi ve yemeğin hazır olmadığını gördüğü an, ona güzel bir dayak attı! Ne sıkıntı çekiyordu her gün! Zavallı annesi, önce kızının ölmesi sonra da kendisinin ölmesine dua ediyordu. Çünkü ona kim bakacak diye düşünüyordu. Ve, gerçekten de, önce kızı öldü, sonra da annesi.

Yine de, akılları yerinde olmayanlar, diğer bir sürü insanlardan daha iyidirler. Onların cezaî ehliyeti yok ve onlar hiçbir sınava tâbi tutulmadan ahrete gidiyorlar.

Çocuklarının sakatlığı için, anne babaların doğru tavır takınmaları

Anneler var ki, bunlar, gebelikleri döneminde, doğuracakları çocuğun sakat veya geri zekâlı olacağı tespit edilirse, kürtaj yapıyor ve onu öldürüyorlar. Bunun da bir cana sahip olduğunu düşünmüyorlar. Kaç tane baba gelip bana diyorlar ki: «Benim çocuğun spastik oluşu... Allah bunu niye böyle yapsın? Buna dayanamıyorum». Olaya bu açıdan bakmak, Allah'a karşı ne küstahlık, ne inat, ne egoizm. Allah bunlara yardım ederse, bunlar daha kötü olacaklar. Bir zamanlar, Kalivi'ye, düşünmekten aklını oynatmış olan bir üniversite öğrencisini babası getirdi, ki ona elektroşok da yapılmış. Zavallı, evinden çok da sıkıştırılmıştı. Allah'a saygısı da vardı. Tövbeler yapıyor ve başını yere toprağa vuruyordu. «Allah, vurduğum toprağa belki acır ve bana da

acı», diyordu. Yani, onun vuruşu yüzünden toprak acı çeker, belki Allah ona acıyacak ve böylece ona da acıyacak. Benim dikkatimi çekti! Kendini işe yaramaz hissediyordu. Ne zaman zorlandıysa, Aynaroz'a geliyordu. Onun muhasebesini dengeye oturturdum. Bir iki ay iyi geçirir, ve gene aynı şeyler. Babası, tanıdıklarının onu görmesini istemiyordu, çünkü onun şerefi zedeleniyordu. Egoizminden acı çekiyordu. Bana diyordu: «Oğlumla, insanlar arasında zor durumda kalıyorum». Oğlu, bunları duyar duymaz, babasına diyor ki: «Yahu, alçak gönüllü ol. Ben deliyim ve serbestçe hareket ediyorum. Bana kalıplar mı uyduracaksın? Bilesin ki, senin bir deli oğlun var ve serbestçe hareket et. Sadece sende mi deli oğlan var?». Düşündüm: «Bunların ikisinden, hangisi deli?».

Çok kere, egoizmin nereye götürdüğünü görüyor musunuz? Oğlunun ölümünü bile isteyen bir baba! Rahip olmazdan önceki hayatımda, geri zekâlı bir çocuğu tanımıştım. Akraları, bir yere gidecekleri zaman, onu yanlarına almazlardı, olur ki onları utandırır diye! Ben de onunla konuştuğum için, benimle alay ediyorlardı. Ancak, onun kalbimdeki yeri, onların olduğundan daha iyi yerdeydi.

Bu kitapçık, aşağıdaki kitaptan bir bölümdür:

GERONTOS PAYİSİU AGİYORİTU
LOGİ 4
İKOGENİYAKİ ZOİ
Basım Evi
İERON İSİHASTİRYON
«EVANGELİSTİS İOANNİS O THEOLOGOS»
SUROTİ THESSALONİKİS

Burada hayat bitti
Ve burada nefesim de
Beden burada gömülecek
Ruhum da sevinecek
Azizim ikâmet ediyor
Bu benim şerefimdir
İnanıyorum ki O acıyacak
Benim sefil canımı
Kurtarıcı'ya dua edecek
Meryem ana benimle olsun

Rahip Paisios, Aynaroz keşişi